ڕۆمیە

KU

ژمارە 8

ڕەجەب 1438ک

پیاوانێك هەن لەباوەڕداران
شێخ ئەبو سولەیمانی شامی

ناوەندی
ڕاگەیاندنی حەیات

ژماره ٨

پێڕست

ئەی موەحیدەکان: مزگێنی بدەن، سوێند بە الله ناحەسێینەوە لە جیهادمان تەنها لەژێر داری زەیتون نەبێت لە ڕۆمیە.

ئەبو حەمزەی موهاجیر ﵀

ناوازە

وتـــار

هەواڵەکان

بەرهەمە ناوازەکان لەویلایەتەکانی دەوڵەتی ئیسلامی

FEATURED VIDEOS

FROM THE WILAYAT OF THE ISLAMIC STATE

AND YOU ARE SUPERIOR

وەهەر ئێوە سەرکەوتوون ئەگەر باوەڕدابن

ویلایەتی نەینەوا

ON THE THRESHOLD OF BATTLES

لەسەر دەرگاکانی داستانەکان

ویلایەتی خەیر

THE SWORD OF BRAVERY

شمشێری ئازایەتی

ویلایەتی جەزیرە

تامردن
پەروەردگارت
بپەرستە

بەڕاستی ئەگەر الله تعالى بەندەیەك لە بەندەكانی بەهرەمەند كرد ونیعمەت كردە سەری، ئەوا ناوەڕۆك وڕوكاری وەك یەك لێدەكات، وای لێناكات كە مونافیق بێت لە بیروباوەڕی، یان قسە وكرداری یەك نەبێت.

هەر ئەوەیە كە الله -بەفەزڵی خۆیی- بەخشیوەیتی بەدەوڵەتی ئیسلامی لەچەندین لاوە كە ئەژمارناكرێت، وە لەسەروی هەموویەوە ئامانجەكەی وهۆكاری بوونی ودامەزراندنی بریتی بووە لە چەسپاندنی ئاین وجێبەجێكردنی شەریعەت.

جا دەوڵەتی ئیسلامی دژ وپێچەوانە بوو لەگەڵ گومڕاو گومڕاكەرەكان لەگروپ وحیزبە درۆینە وزیاندەرەكان، ئەوانەی كە دونیایان پڕكردووە لە لێدوان وبیردۆز بۆدامەزراندنی ئاین، وسورن لەسەر بەئامانجگەیاندنی ئەوە هەركات بوونە خاوەن بڕیار وجێگیربوون وفەرمان بەدەستبن، پاشان دروشمە درۆكانیان دەركەوت، بەڵام هەر لەگەڵ بەدەستهێنانی داواكاریەكانیان بەڵێنەكانیان شكاند، وحوكمیان كرد بە دەستورە تاغوتیەكان، وە مانەوەی هێما ودروشمەكانیان و ڕێكخراوەكانیان خستە پێش دامەزراندنی ئاین.

وە هەركات الله ﷻ ناوچەیەكی لەزەوی فەتحكرد بۆموسڵمانان وتوانای بە دەوڵەتی ئیسلامیدا ئەوە سەربازەكانی هەڵدەستن بەدامەزراندنی ئاین، وە فەرمان بەچاكە دەكەن وڕێگری لەخراپە دەكەن، لەگەڵ ئەوەی دڵنیان كە ئەو كارانەیان دەبێتە هۆی هەڵسانەوەی كافران لەدژیان، وە سینەی مونافیقەكان دەگوشرێت پێی، بەڵام ئەوان تەنها داوای ڕەزامەندی پەروەردگاری جیهانیان دەكەن بەمە.

وە چاكترین شت كە ئەمڕۆ چاوی موەحیدەكانی پێ خۆش دەبێت ئەوەیە كە ببینرێت لەهەموو زەوی چۆن نوێژ دەكرێت وزەكات وەردەگیرێت وفەرمان دەكرێت بەچاكە وڕێگری دەكرێت لەخراپە وسنورەكانی الله ﷻ جێبەجێدەكرێت لەگەڵ هەڵگیرسانی ئاگری بەرەكانی جەنگ لەهەموو لایەكانەوە.

جا دەبینرێت كە شێرەكانی ئیسلام چۆن داستان تۆمار دەكەن وگیان وخوێنی خۆیان دەبەخشن، لەكاتی بەربەرچدانەوەی هەڵمەتەكانی هاوەڵگەڕان وموشریكان لە دەوروبەری شارێك لەشارەكان، وە لەهەمان كاتدا بانگدەدرێت بۆ نوێژ ومسوڵمانان كۆدەبنەوە بۆ نوێژ لە كۆڵانێك یان دوو كۆڵان ئەولاتر لەدوری بەرەی شەڕەكە، وە لە تەنیشتیانەوە برایانی تریان دەگەڕێن وزەكات كۆدەكەنەوە ودابەشی دەكەن بەسەر شایستەكان، ودادگاكان حوكم بە ئیسلام دەكەن لەم دۆسیانەی كە بۆیان بەرز دەكرێتەوە، وە حەدەكان جێبەجێدەكەن لەسەر ئەوانەی كە شایستەی ئەو سزایەن، هیچ ساتێك بانگەوازی بۆ چاكە وفەرمان

بانگەشەی مورتەدان بۆ جێبەجێکردنی شەریعەت هەموو درۆبوو

بەچاکە وریگری لەخراپە ناوەستێت، بەم شێوەیە ئاین بەتەواوی جێبەجێدەبێت هەروەك چۆن الله فەرمانی کردوە.

جەنگاوەری ڕیزی یەکەم هیچ شتێك چەسپاوی ناکات تەنها پارێزگاریکردن لە شەریعەتی پەروەردگار نەبێت کەجێبەجێدەکرێت لەسەر زەویەك کەموشریك وهاوەڵگەرەکانی تێدا دەردەکرێت، وە ئەو دڵنیایە کە سەرکەوتنی بەسەر دوژمنی بەهێزی بازووی نیە وە نەبە باشی چەکەکەی وبەزۆری زەخیرە وکەرستەکەیەتی، بەڵکو ئەوە تەنها بەفەزڵی (الله)یە هەرچەندە دڵنیایی زیادی کرد بەوەی کە ئاین جێبەجێدەکرێت وەك ئەوەی الله فەرمانی پێکردوە ئەوە زیاتر دڵنیایی زیاد دەکات بەوەی کە پەروەردگار سەربانددەخات بەسەر دوژمندا، ئەو جەگاوەرەش هەڵدەستێت بەجێبەجێکردنی ئاین لەو لایەنەوە کە پێشەواکەی فەرمانی پێکردوە؛ ئەویش جیهادی موشریکەکانە، بۆ پارێزگاری لە سپیەتی ودەسەڵاتی موسڵمانان.

وە لە براکانی کۆمەڵێك هەن کە پەنایان دەدەن، وە پارێزگارینە، موسڵمانان وئابرو وماڵیان دەپارێزن، هیچ شتێك دوریان ناخاتەوە لە سەنگەرەکانیان جگە لە فەرمانی وەلی ئەمرەکانیان، وە لەبەر جێبەجێکردنی ئەو ڕاسپاردەیەی کە خراوەتە سەرشانیان بۆ جێبەجێکردنی ئاین، کە نە دروشم و شەعیرەکانی بەرزدەبێت، و نە سنورەکانی دەپارێزرێت و نە حوکمەکانی جێبەجێدەکرێت ئیلا بەهۆی ئەوانەوە نەبێت، ئەگەر داوای دەرچوونیان لێکرا دەردەچن، ئەگەر داوای سەرخستنیان لێکرا سەریان دەخەن، وە ئەگەر فەرمانیان پێکرا گوێڕایەڵ دەبن.

بارودۆخەکە بەم شێوەیە دەگوزەرێت لە هەموو بستێك لە خاکی ئیسلام، سەربازانی دەوڵەتی ئیسلامی ئاین جێبەجێدەکەن ئەوەندەی تەمکینیان هەبێت و تواناداربن، تا ئەو کاتەی کە الله ﷻ توشی تاقیکردنەوەیان دەکات بە دوژمنەکانیان و ناچاردەکرێن بە پاشەکشەکردن بۆلای دەستەیەکی تری موسڵمانان ئەوەش بە فەرمانی پێشەواکانیان، دوای ئەوەی توانای خۆیان بەگەڕخست بۆ دەرکردنی موشریکەکان، تا بیانویان هەبێت لای پەروەردگار، وە دووبارە دەگەڕێنەوە بۆ گرتنەوەی ئەو ناوچانەی کە لەدەستیان داوە، وە شەریعەتی تیادا جێبەجێ دەکەن، هەر بەم هۆیەوە ڕاستی بانگەشەکەیان و وەفایان بۆ پەیمانەکانیان دەچەسپێت و الله ﷻ لەخۆیان ڕازی دەکەن، وڕاستی ڕێبازەکەیان ئاشکرا دەکەن.

بەڕاستی بوخاری لە ئەنەسەوە ﷺ گێڕاویەتەوە ئەویش لە پێغەمبەرەوە ﷺ دەفەرموێت: (إن قامت الساعة وفي يد أحدكم فسيلة، فإن استطاع ألا تقوم حتى يغرسها فليغرسها) [الأدب المفرد]. واتا: (ئەگەر قیامەت هەڵسا ولەدەستی یەکێکتان نەمامێك هەبوو، ئەگەر توانای هەبوو بیچێنێت با بیچێنێت).

ئەی سەربازانی ئیسلام وپاسەوانانی شەریعەت، هیچ شتێك لە چاکە بەکەم مەزانن، وە لاواز ودەستە وەستان مەبن لە جێبەجێکردن ودامەزراندنی دروشمێك (شعيرة) لەدروشمەکانی ئیسلامی ئەوەندەی دەتوانن، یان بانگەشە بکەن بۆ هەر کارێك لە کردەوە وپەرستشە پایەدارەکان، ئەگەرچی ئەو سەرقاڵیش بێت بەدژایەتی وبەرەنگاربوونەوەی دوژمن وپاراستنی دەسەڵاتی ئیسلام و پاسەوانیەتی سەنگەرەکان.

وە نەکەن کەوا جێبەجێکردنی تەواوی ئاین دوا بخەن؛ بەڵکو جێبەجێیبکەن بەبێ کەم وکوڕی ئەوەندەی الله تواناداری کردن لەزەوی جا بۆ ڕۆژێك بوو یان کەمترلە ڕۆژێك، وە وریابن نەکەن هیچ یەکێك لە شەعیرە و دروشمەکانی ئاین وحوکمەکانی بەدەستی خۆتان پەکبخەن هەتا ئەگەر بۆ ڕۆژێکیش بێت یان کەمترلە ڕۆژێك، جا بەمە پەروەردگارتان توڕەدەکەن، ودوژمن بەسەر خۆتاندا زاڵ دەکەن، الله ﷻ دەفەرموێت: {فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ * وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ} [الزلزلة: 7 - 8]. واتا: (ئەوەی بەئەندازەی یەك تۆزقاڵ چاکە بکات پاداشتەکەی دەبینێتەوە، وە ئەوەی بەئەندازەی یەك تۆزقاڵ خراپە بکات سزاکەی دەبینێتەوە).

بەڵێنی الله حەق و ڕاستە

بەڕاستی الله تعالی باسی بەندە باوەڕدارەکانی کردوە ئەوانەی کە وتەی الله بەڕاست دەزانن و دڵنیان لە جێبەجێکردنی بەڵێنەکانی، ئەم دڵنیاییە لە دەستنادەن لەکاتی ناخۆشی و خۆشی، بەڵکو مەینەتیەکان دەبن بەهۆی زیادبوونی باوەڕیان بە ئایەتەکانی الله وبەڵێنەکانی، وە ملکەچ دەبن بۆ فەرمانەکانی و داناییەکانی، وە ڕازی دەبن بە قەزا و قەدەری.

بەندەکان زۆربەی هێوایەکەیان ئەوەیە کە سەرکەوتن بێت لەلایەن (الله)وە بەڕێگایەکی تایبەت و بە چەندین ڕوداو، بەڵام الله تعالی داناییەکی گەورەیی هەیە لەوەدا زۆربەی ئەو شتانە دەشارێتەوە لێمان.

بەڕاستی باوەڕداران هیواخوازبوون کە بگەن بە کاروانەکەی کافرانی

قوڕیش و بەدەسەتی بهێنن بە ئاسانی و بێ جەنگ، وە ئەوەی بەدەستی دەهێنن ببێت بەهێز وبلاوکردنەوەی هێز، بەڵام الله تعالی بە زانست ودانایی خۆی ویستی کە کاروانەکە دەرچێت وقوڕیش سوربن لەسەر جەنگی موسڵمانان بە سوپایەکی زیاتر لە سێ بەرامبەری ژمارەی موسڵمانان، بەهیوای سەرکەوتن بەسەر موسڵمانان ئەوانەی کە دەستیانکردوە بە شکاندنی شکۆی قوڕیش و هەڵدەکوتنە سەری وسەر بازرگانیەکانیان، ئەوەبوو غەزوەی بەدری گەورە ڕویدا، کە الله لەسەر ئەم غەزوەیە دەفەرموێت: {وَإِذْ يَعِدُكُمُ اللَّهُ إِحْدَى الطَّائِفَتَيْنِ أَنَّهَا لَكُمْ وَتَوَدُّونَ أَنَّ غَيْرَ ذَاتِ الشَّوْكَةِ تَكُونُ لَكُمْ وَيُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُحِقَّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَيَقْطَعَ دَابِرَ الْكَافِرِينَ * لِيُحِقَّ الْحَقَّ وَيُبْطِلَ الْبَاطِلَ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ} [الأنفال: ٧ - ٨]. واتا: (یادی ئەوکاتە بکەنەوە الله بەڵێنی پێدابوون کە یەکێک لەو دوو دەستەیە بەڕاستی بۆ ئێوە دەبێت (یان کاروانەکە یان سەرکەوتن بەسەرلەشکرەکەدا) ئێوەش بەڕاستی ئاواتە خوازن وحەز دەکەن کاروانە بێ چەک و ئاسانەکە بۆ ئێوە بێت، (الله)ش دەیەوێت حەق وڕاستی بەفەرمانەکانی خۆی بچەسپێنێت و کافرانیش بنەبڕ بکات وڕیشەکەنیان بکات * بۆ ئەوەی حەق و ڕاستی بچەسپێنێت و بەتاڵ و ناحەقیش پووچ بکاتەوە و لەناوی ببات، هەرچەندە تاوانبارو تاوانکاران پێیان ناخۆشە.

بەڕاستی الله تعالی کافرانی بەبچوکی هێنایە پێش چاوی باوەڕداران بۆئەوەی ورەیان بەرزبێتەوە و جەنگی کافران نەیاترسێنێت، وە ژمارەی باوەڕدارانی کەم کردەوە لەچاوی کافران تا سەریان لێبشێوێت لەجەنگی باوەڕداران، الله تعالی دەفەرموێت: {وَإِذْ يُرِيكُمُوهُمْ إِذِ الْتَقَيْتُمْ فِي أَعْيُنِكُمْ قَلِيلًا وَيُقَلِّلُكُمْ فِي أَعْيُنِهِمْ لِيَقْضِيَ اللهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا وَإِلَى اللهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ} [الأنفال: 44]، کاتێك هەردوو کۆمەڵەکە ڕوبەڕووی یەکتر بونەوە کافران وایان بینی کە موسڵمانان دوو ئەوەندەی ژمارەی کافرانن، سوپای کوفر شپرزە بوو و وریان ڕوخا، وە هێزیان نەما، وە بێهیوا بوون لە سەرکەوتن، وە الله باوەڕدارانی سەرخست، الله تعالی دەفەرموێت: {قَدْ كَانَ لَكُمْ آيَةٌ فِي فِئَتَيْنِ الْتَقَتَا فِئَةٌ تُقَاتِلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَأُخْرَى كَافِرَةٌ يَرَوْنَهُمْ مِثْلَيْهِمْ رَأْيَ الْعَيْنِ وَاللَّهُ يُؤَيِّدُ بِنَصْرِهِ مَنْ يَشَاءُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِأُولِي الْأَبْصَارِ} [آل عمران: 13]. واتا: (ئەی محمد بەو خەڵکە بڵێ بێگومان لەو دوو دەستەیەی کە لە (جەنگی بەدردا) ڕوو بە ڕووی یەکتر وەستان نیشانە وپەندێکی گەورە بوو بۆتان، دەستەیەکیان لە پێناوی الله دەجەنگان، دەستەکەی تریان بێ باوەڕ بوون، ئیمانداران لەبەر چاوی ئەواندا دوو ئەوەندەیان دەنواند (لە مەیدانی جەنگدا بەچاوی بینایی وبینین)، (الله فریشتەیشی دابەزاند بۆیارمەتی ئیمانداران)، الله پشتگیری (هەردەستەیەک)و هەرکەسێک بیەوێت دەیکات، بەڕاستی ئا لەو یارمەتیەدا پەند و ئامۆژگاری هەیە بۆئەوانەی کە بینایی خۆیان بەکاردەهێنن و بەوردبی بیردەکەنەوە (کە چۆن کۆمەڵێکی کەم زاڵ بوون بەسەر کۆمەڵێکی زۆردا).

وە لە غەزوەی ئەحزاب الله باوەڕدارانی توشی تاقیکردنەوەیەکی گەورە کرد، بەهۆیەوە باوەڕیان زیادی کرد بەسەرکەوتن و بەڵێنی الله و ڕەسولەکەی ﷺ بە سەرکەوتنی باوەڕداران وشکستهێنانی کافران.

الله تعالی دەفەرموێت: {يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَاءَتْكُمْ جُنُودٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحاً وَجُنُوداً لَّمْ تَرَوْهَا} [الأحزاب: 9]، ئیبن کەثیر دەڵێت: "الله تعالی باسی نیعمەت و فەزڵ وچاکەکانی دەکات بۆ بەندە باوەڕدارەکانی، لە دورخستنەوەی دوژمنان و سەرکەوتنیان بەسەریدا لەساڵێکدا کە حیزبەکان کۆبوونەوە لەم ساڵەدا لەساڵی خەندەق، ئەوەش لەوتەی صەحیح مانگی شەوالی ساڵی پێنجی کۆچی بوو، وە موشریکەکان دابەزینە ڕۆژهەڵاتی شار لە نزیك ئوحد، وە کۆمەڵێکیان لە شوێنە بەرزەکانی خاکی مەدینە دابەزین، هەروەك الله تعالی دەفەرموێت: {إِذْ جَاءُوكُمْ مِنْ فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ مِنْكُمْ}، وە پێغەمبەرﷺ و ئەوانەی لەگەڵی بوون لە موسڵمانان، ژمارەیان نزیکەی سێ هەزار کەس بوو، وە دەگوترێت، حەوسەد بوون پشتیان کردە (سلع) و ڕویانکردە دوژمن"، وە لەهەمان کاتدا کۆبوونەوەی کافران لەسەر موسڵمانان گەورەترین تاقیکردنەوە بوو، ئیبن کەثیر دەڵێت: "داواکردنەکە گەورەبوو و فەرمانەکە قورس بوو، وە حاڵەتەکە ناخۆش بوو، هەروەك الله تعال دەفەرموێت: {هُنَالِكَ ابْتُلِيَ الْمُؤْمِنُونَ وَزُلْزِلُوا زِلْزَالًا شَدِيدًا} واتا: (ئا لەوێدا باوەڕداران تاقیکرانەوە و توشی ناخۆشی گەورەبوون)، وە مانەوە وگەمارۆی پێغەمبەر و هاوەڵەکانیان دا بۆ ماوەی نزیکەی مانگێك".

پاشان سەرکەوتنی الله تعالی هات دوای ئەم ناخۆشیانە و دوای ئەم قورسیە بەشێوازێکی سەرسوڕهێنەر لە توانای الله و شکۆی و حیکمەتەکەی و نەرمی ولوتفی بۆ باوەڕداران، الله تعالی دەفەرموێت: {وَرَدَّ الله الَّذِينَ كَفَرُوا بِغَيْظِهِمْ لَمْ يَنَالُوا خَيْرًا وَكَفَى الله الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ وَكَانَ الله قَوِيًّا عَزِيزًا} [الأحزاب: 25]، وە الله -تعالی- باوەڕدارانی سەرخست بەسەر جولەکەکانی (بني قريظة)، وە الله باوەڕدارانی منەتبارکرد بە دەستکەوتێکی زۆر لە (بني قريظة)، الله تعالی دەفەرموێت: {وَأَنْزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرُوهُمْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ صَيَاصِيهِمْ وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ فَرِيقًا تَقْتُلُونَ وَتَأْسِرُونَ فَرِيقًا * وَأَوْرَثَكُمْ أَرْضَهُمْ وَدِيَارَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ وَأَرْضًا لَمْ تَطَئُوهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا} [الأحزاب: 27-26]. واتا: (ئەوانەی پشتگیری قورەیشیەکانیان کرد لەخاوەنی کتێبە ئاسمانیەکان، لەجووەکانی (بنی قریزة) الله تعالی لە قەڵاکانیان دایگرتن، ترس و بیمی فڕێدایە دڵیان، تا وایان لێهات، دەستەیەکتان کوشتن و دەستەیەکیشتان بەدیل گرتن * سەرەنجام هەرچی زەوی و زارو ماڵ و خانوو سامانێکیان هەبوو الله بەخشی بەئێوە، هەروەها شوێنی تریش کەهێشتا تا ئێستا پێیدا نەڕۆشتوون، هەمیشەو بەردەوامیش الله دەستی بەسەر هەموو شتێکدا دەڕوات).

ئەوە بەڵێنی الله یە، کە بە بەندەکانی خۆی داوە، دوای پاکبوونەوە و تاقیکردنەوە تا مونافیقەکان دەرچن لە ڕیزەکانیان، وە باوەڕداران زیاتر متمانەیان زیاد بکات بە بەڵێنی الله، سەرکەوتنیان بۆهات لە شوێنێك کە حیسابیان بۆ نەکردبوو، داوامان لە (الله)یە بەندە موجاهیدەکانیان سەرکەوتوو و شکۆمەند بکات وتەمکینیان پێببەخشێت، والحمد لله رب العالمين.

دامەزراندنی دەوڵەتی ئیسلام

لەنێوان ڕێبازی پێغەمبەر وڕێگاکانی گومڕاکان

بەشی دووەم

بەڕاستی دەوڵەتی ئیسلامی تاکە ڕێگایە بۆ دامەزراندنی ئاین، و جێبەجێکردنی ئاین لەنێو خەڵکیدا کە الله ﷻ واجبی کردوە لەسەر دروستکراوەکانی، وەجێبەجێکردنی شەریعەتەکەی وەك مەرج داناوە، وە لەکاتی ونبوونی ئەم ئایینە، وجێبەجێکردنی شەریعەتی کوفر، ئەوە گومڕایی بەڕێوەی دەبات، وە بۆ چارەسەری ئەمە خەڵك پەنادەبەن بۆ چەندین ڕێگا، هەیانە وای دەبینێت کە جێبەجێکردنی ئاین واجبێکی شەرعیە، ودادگەریش لەگەڵی دایە، خاوەنی ئەم بیرە موسڵمانەکانن، وە هەیانە دەیەویت دادگەری بەرپابکات جا بەهەر ڕێگایەك بێت، هەیانە هەمووی دونیاییە، ئەوانەش خارپەکارەکانن لە بانگەشەکەرانی چاکسازی لەهەموو نەتەوەیەك و ئاینێکی پوچ.

ئەگەر مرۆڤەکان زۆربەیان یەکسان بوون لە خۆشویستنیان بۆ بەدیهێنانی دادگەری لە نێو ئەو کۆمەڵگایانەی کە تیایدا دەژین ،وە وای دەبینن کە ئەوە هۆکارێکە بۆ دورخستنەوەیان لە ستەمی خەڵکانی تر، و کردنەوەی بوار بۆ ژیانێکی خۆش، و خۆشگوزەرانی و خۆشبەختی زیاتر، لەبەر ئەوە دەبینین کە زۆر لە فەیلەسوفەکان و موتەکەلیمەکە نەزانەکان پەرتوکی زۆریان نوسیوە لەسەر بابەتەکانی فەرمانڕەوایەتی، چونکە هۆکارێکە بۆ بەدیهێنانی دادگەری ودڵخۆشی مرۆڤ، وە دەستەواژەی زۆر دەرکەوتن کە دەسوڕانەوە لەدەوری "فەرمانڕەوایەتی دادگەر"و شاری ڕێز" کە خەڵك خەونی پێوە دەبینێت، وە ژمارەیەکی یەکجار زۆر لە شۆڕش و جەنگیان بەرپاکرد بۆ جێبەجێکردنی ئەم ئامانجە.

لە بێئاگایی خەڵك لەم ڕێبازەی کە پەروەردگاریان بۆی ڕونکردونەتەوە بۆ جێبەجێکردنی دادگەری لەنێوانیان، و بەدەستهێنانی دڵخۆشی لە دونیا و کۆتایی، زۆر نامێننەوە لەم جیاوازیەی کە تیایدان، تا پێشەوای گومڕا دەردەکەون کە هەریەکەیان پێی وایە کە هەر ئەو ڕێگای ڕاست دەزانێت بۆ بەدەستهێنانی دادگەری، ئەو وحیزبەکەی تەنها ئەوان دەتوانن کە بەرپای بکەن لەسەر زەوی، وە کاتێك ململانێ دەکەوێتە نێوان خاوەن بیرەکانیان لەسەر ئەو دادگەریەی کە پێیان وایە دەگونجێت لەگەڵ بیری جگە لەوان لەسەر بەرژەوەندیان، ئەوە تاکە چارەسەر بریتیە لە فەرمانڕەوایەتی کردنیان بەچەك، چونکە ئەوان هیچ بنەڕەت و ئەسڵێکیان نیە تا بگەڕێنەوە بۆی لەکاتی ناکۆکی.

گوتیان بەڕاستی ئێمە چاکسازین

زۆرێك لەوانەی کە پێیان وایە شوێنکەوتەی ڕێبازی پێغەمبەرانن ﷺ لەوانەی کە دورکەوتونەتەوە لە سونەت و لەسەرئارەزو و بیدعە دەڕۆن، ووازیانهێناوە لە ڕێگای ڕاست، و هەریەکە لەوانە ڕێگایەکی هەڵبژاردوە کە شەیتان لەسەر ئەم ڕێگایە وەستاوە و بانگەشەی خەڵك دەکات بۆ ئاگر، وە هەریەکە لەوانە بانگەشەی ئەوە دەکات کە لە سەر میراتی پێغەمبەرە، وە پارێزەری شەریعەتە، وە هەریەکە لەوانە هیوای گەڕانەوەی ئاین دەدات بە شوێنکەوتوەکانی بەوەی کەئاین دەگەڕێنێتەوە وەك سەردەمی پێغەمبەر، بەڵکو بەڵێنی تر دەدات وەك بەدیهێنانی تەمکین و حوکمکردن بەقورئان و جێبەجێکردنی ئاین زیاتر لەوەی کە دراوە بەپێغەمبەرانی پێشوو، لە ئەنجامدا گروپی جۆراوجۆر پەیدابوون؛ گاورەکان بوون بە حەفتاو یەك گروپ، وە جوولەکە بوون بە حەفتا و دوو گروپ، دوای ئەوان ئەوانە دێن کە گومانیان وایە کە لەسەر ڕێبازی پێغەمبەرن ﷺ کە دەبن بە حەفتا و سێ گروپ، کە هەموویان لەسەر گومڕایین جگە لەیەك گروپ کە لەسەر ڕێبازی پێغەمبەر دەڕوات، ئەوەی کە پێغەمبەر ﷺ و هاوەڵە بەڕێزەکانی لەسەری بوون.

تاغوتی ڕافیزی خامنەیی

ئەوەی بگەڕێتەوە بۆ مێژوو دەبینێت زۆر لەم گروپانە مەبدەئی لادانیان لە ئاین زۆرە، کە وای کردوە بەتەواوی لە ئاین دەرچن ئەوانە هەموویان بانگەشەیان بریتی بوو لە گەڕانەوەی ڕێبازی پێغەمبەر لەکاتێکدا کە دروستکردنی باڵەخانەیەك لەبانگەشە لەسەر بنکەی خراپ، وە هەوڵدانیان بۆ بەڕێوەبردنی دەوڵەت زۆر جیاوازە لە دەوڵەتی پێغەمبەر ﷺ پاشان زۆر توند بوون لەسەر گومڕاییەکەیان، وە دوورکەوتنەوە لە ڕێگای ڕاست.

ئەوان لەئاین زیاد وکەم دەکەن بەگوێرەی ئەوەی کە خزمەتی ڕێبازە گومڕاییەکەیان دەکات، تاوای لێهات کە کەم کەمە ئاینەکەیان دوردەکەوتەوە لە ئاینی ئیسلام، کە ئەوان لەسەرەتا بانگەشەی گەڕانەوەی ئاینیان دەکرد بۆ هەمان ڕێباز کە سەلەف لەسەری بوون.

شیرکی ڕافیزە مورتەدەکان

ڕافیزە.. مێژویەکی درێژ لە گومڕایی

ڕافیزە - ئەگەر بەڕاستی بیانژمێرین لەیەکەم گروپی دەرکەوتوو- ئەوان درێژەپێدەری ئەو ئینحیرافەن کە هەندێك لە خەڵکی دەستیان پێکرد کاتێك دەمارگیریان هەبوو بۆ خانەوادەی پێغەمبەر ﷺ وە پێیان وابوو کە ئاین ناگەڕێتەوە بۆ هەمان سەردەمی پێغەمبەر و ناپارێزرێت ئیلا دەبێت پیاوێك بێت لە ئەهلی بەیت ونەوەکانیان، عەقیدەی ویلایەت (الوصایة) دەرکەوت وە تایبەتیان کرد بە عەلی ﷺ دەرچوون بە بانگەشەی درۆ بەوەی کە پێغەمبەر ﷺ عەلی بە خەلیفەی دوای خۆی داناوە، وەدەرچوون بە بیدعەی بەگەورەدانانی عەلی لەسەر هاوەڵان وە بەتایبەتی لەسەر هەردوو شێخەکە ئەبوبەکر و عومەر، پاشان پێشکەوتنەکانیان بەردەوام بوو تا گەیشت بە بەزیادەڕۆیکردن لە عەلی بەڵکو کردیان بە خوا لە سەردەمی ژیانیدا و لە دوای مردنی، تا وای لێهات بابەتی پێشەوایەتی ئەهلی بەیت بووبە ئەصڵێك لە ئاینیان، هیچ ڕێگایەك بەچاکی نابینن مەگەر پێشەواکەی یەکێك بێت لە منداڵەکانی فاتیمە ﷺ.

وە ئەو ئاراستە بیدعەیەی کە بە چاکسازیان دانابوو -کە واجبیان کردبوو لەسەرخۆیان- وای لێکردن کە لەکاتی مردنی هەریەکێك لە پێشەوا دانراوەکانیان بڵێن کە ئەو دەگەڕێتەوە، یان مردنەکەی ڕەتدەکەنەوە، بەڵکوو وایان لێهات کە منداڵێکی درۆینە دابنێن بۆ یەکێك لە پێشەواکانیان کە منداڵی نەبوو، ئەوەش لەوکاتەی کە ئەوانە زنجیرەی پێشەواکانیان دەردەچێت لە باوکەوە بۆ منداڵەکانی، بەڵام کاتێك پێشەوای یانزەمینیان حەسەن عەسکەری منداڵی نەبوو، دەرچوون بە درۆیەکی تر بەوەی کە پێشەوای دوانزەمیان ناوی (محمد مەهدی کوڕی حەسەنی عەسکەریە)، تا گومڕاییەکەیان خراپتر بێت لە بابەتی ویلایەت، لەبەر ئەوەی کە ئەو مەرجانەی دایاننابوو بۆویلایەتی شەرعی و ڕەچەڵەکی کۆتایی هات لەزەوی، چیرۆکی ونبوونیان بڵاوکردەوە کە ئەو لە ژێرزەمینی سامەڕایە، بەوەش بەردەوامبوون لە ڕێبازە بیدعیە شیرکیە گومڕاییەکەیان، گومانیان برد کە ئەو دەردەچێت لە کۆتایی زەمان تا زەوی پڕکات لە دادگەری هەروەك پێش دەرکەوتنی پڕدەبێت لە ستەم و خراپە

ئاینێکی درۆینە لەخزمەتی ڕێبازێکی گومڕا

لەسەرەتای دەرکەوتنی گروپی شیعە وە تا ئەمڕۆ ئەوان لەسەر جۆرەکانی شیرك و کوفرەکانیان، زانا خراپەکان ئەوانەی شوێنکەوتەی ئاینی ئیسلامن پێیان وابوو کە ئەوان لەسەرەتای دەرکەوتنیان سوربوون لەسەرئاینیان ودوربوون لە گومڕایی، لەگەڵ ئەوەی کە ئەوان چەندین دەستور ویاسان وەرگرت لە ئەهلی کیتاب و بتپەرستەکان، وئینکاری هەموە ئەو شتانەیان کرد کە نەدەهاتەوە لەگەڵ ئارەزوو وڕێبازیان، وە درۆیان بەدەمی پێغەمبەر ﷺ وخانەوادەکەی

نەریتە گومڕاییەکانی ڕافیزەی موشریك

کرد، بە ئەثەرەکان کە چەندین بەرگیان لەسەر نوسیوە کەسە ساویلکەکانیان هەڵخەڵەتاند، هەتا قورئانیش دورنەبوو لە کوفر و دەستکاریکردنی ئەوان، کاتێك بینیان کە هەندێك ئایەت نەدەهاتەوە لەگەڵ ئارەزوویان کە پێیان وایە پێچەوانەی ئاینیانە. وە لەبەر دوری تەواویان لە ڕێبازی ئەهلی سونە و جەماعەت، دەرچوون بۆ گەڕان بەدوای گروپی گومڕا، و ئاینی پوچ، بۆ ئەوەی بناغەیەکی خراپ بۆ عەقیدە و حوکمەکان دابنێن، تا ئاینی ڕاەفزیان لەخۆیان پێچایەوە ئەو ئاینەی کە پێچەوانەی ئاینی ئیسلامە بە تەواوی.

ئەوەی بگەڕێتەوە بۆ مێژووی گروپەکانی شیعە دەبینێت کە ئەوان هەر لەسەرەتاوە بەردەوامبوونە بۆ دامەزراندنی دەوڵەتە ئیسلامیەکەیان و بەگومانی خۆیان، وە هەوڵدەدەن خەڵك بخەنە ناو ئاینە پوچەکەیان کە پێیان وایە ئاینەکەیان هەمان ئاینە کە دابەزیوەتە سەر پێغەمبەر ﷺ وە بەگومانی خۆیان وەریانگرتوە لە پێشەوا نادیارە ونبووەکانیان، کە هەر الله دەزانێت چەند لە شوێنکەوتوانیان و موسڵمانان کوژران لەبەر ئامانجەکانیان لە جەنگەکانیان کە نەیانوەستاندوە دژی موسڵمانان لە میانەی چوار سەدەی پێشوو.

بەم شێوەیە ئاینی ڕەفز دروستبوو کە هەموو بناغە و بیردۆزەکانیان بۆ چاکسازی دامەزراوە لەسەر خراپە، کە گومانیان برد ئەوانە پێویستن بۆ بەرپاکردنی دادگەری بەگومانی خۆیان، وە ئەو چاکسازیەی کە بەدرۆ بانگەشەی بۆ دەکەن، کە هەندێك شیعەی پێشوو لە ئاینی جولەکەیان وەرگرت، یان ئیبن سەبەئی جولەکە خستیە بیریان کە ویلایەت بۆ عەلیە لەدوای دابڕانی وەحی، هەروەك چۆن یوشەعی کوڕی نون ویلایەتی بەنی ئیسرائیلی وەرگرت لەدوای موسا عليه السلام وە بەدرێژایی سەدەکان پەرەیان بەم بیرەیان دا، جا چ بەهۆی ململانێکانی نێوان گروپە شیعەکان و دوژمنەکانیان بێت، یان ناکۆکیەکانی نێوان گروپە شیعەکان خۆیان بێت، یان لەبەر گۆڕانکاری ئاینەکەیان بوبێت لەسەر دەستی زانا خراپەکانیان کە شەرعیان بۆ دادەنان، تا ئەم هەموو پیسی و گڵاویە دەبینین ئەمڕۆ لە بیروباوەڕیان لەلای هەموو گروپە جیاوازەکانی شیعە.

ڕێکخراوەکان و گروپەکان لەسەر شوێن پێکانی ڕافیزە

ئەو پێشکەوتنە ماوە درێژەی ڕافیزە نمونەیەکمان دەخاتە بەردەست لەسەر ئەوانەی کە بانگەشەی دامەزراندنی دەوڵەتی ئیسلامی دەکەن ئەگەر بێت ولادەن لە ڕێگای ڕاست، وە ئەم ڕێگایانە بکەنە واجبێکی حەتمی لەسەر خەڵك بۆ گەڕاندنەوەی ئاین، ئەوە دەبێتە کۆتاییان ئەگەر ئاینیان گۆڕی بۆ ڕێککەوتن لەگەڵ ڕێگاکانیان کە بانگەشەی بۆ دەکەن.

ئەمڕۆ زۆر بانگەشەی لەم شێوەیە دەبینین کە لەسەر ئەمڕێگایە دەڕۆن بۆ جێبەجێکردنی ئاین و حوکمی شەریعەتی پەروەردگاری جیهانیان، لادانەکەی سەرەتای ڕێگایان زۆر نەمایەوە تا ئەمڕۆ بەم شێوە گەورەیە دورکەوتنەوە لە ڕێبازی پێغەمبەرایەتی، بەڵکو کەوتونەتە جەنگی ئەم ڕیبازە کە الله و پێغەمبەرەکەی ﷺ ڕازینە پێی.

وە بەویستی الله هەوڵدەدەین لە ئەڵقەکانی داهاتوو لەم زنجیرە باسەدا نمونەی زیاتر بهێنینەوە بۆ ڕونکردنەوەی ئەم بیرە، تا دەگەین بە ڕونکردنەوەی سەرچاوەی ڕێگای گومڕاکان، بە پێوانە لەگەڵ ڕێبازی پێغەمبەر کە ئەمڕۆ بەفەزڵی الله تعالی دەوڵەتی ئیسلامی لەسەری دەڕوات.

دونیا نەویستی لە ڕێبازی سەلەف

شوێنی حەوانەوەی یەکێك لە پاشاكان، بەڵام پێغەمبەرژیانی هەژاری هەڵبژارد

بەڕاستی پێغەمبەرمان ﷺ گەورەی بەندەكان و دونیا نەویستەکانە،کە لەلایەن پەروەردگارەوە جوبرائیلی بۆ دەنێردرا تا ئەو سەرپشكی بكات كە ئەو پێغەمبەرێكی پاشا بێت یان پێغەمبەرێك بێت وەك بەندەیەكی ئاسایی ئەویش دووەمی هەڵبژارد، وە كلیلەكانی خەزێنەی دونیای لەناوچووی ڕەتكردەوە، خۆی و ئەهلەكەی جۆرەها برسیەتی و نارەحەتیان بینی و بەهەژاری ژیان لەگەڵ باشترین لە هاوەڵەكانی، ئەوانەی کە هەموو زەویان کەوتە دەست و جیهان ملکەچ بوو بۆیان.
ئێمە لەم ڕۆژانەی ئێستادا ولەدووای ئەوەی دونیامان بەڕوودا کرایەوە، خەریکە ئەو ڕۆحەمان لەدەست بدەین، ڕۆحی کاروانی یەکەم لەدونیا نەویستەکان، ئەوانەی کە بریسكەی دونیا نەیتوانی لەخشتەیان ببات، وەزانیان بەوەی ڕێگەی ساغ وسەلامەتی پێویستی بەوازهێنانە لەدونیا.

وەهەرکەسێکیش سەرنج بداتە حاڵی ئەمڕۆی ئافرەتان، خۆشگوزەرانی زیادەیان لێوە ئەبینێت، زیاتر دەستیان گرتووە بەدونیا وزبڵدانەکانی دونیاوە، ئەگەر بازاڕی بکەن زیادە مەسرەف ئەکەن، ئەگەر داوا لەمێردەکانیان بکەن ماندوو وەمیلاكیان ئەکەن، وئەگەر لەبەر هەژاری کەمێک بۆیان دوابکەوێت، بەڕوویدا هەڵئەشاخێن وسكاڵا ئەکەن، وڕەنگە هۆکارەکەی بگەڕێننەوە بۆپێشین وئایین، فرمێسکی ئەڕژێنێ بەپیاواندا، وە خەڵك ماندوو دەکەن بەزۆر داواکردن.

پێشتر هەریەکێک لەئافرەتانی پێشین هەموو ڕۆژێک مێردەکەی هەتا بەردەرگا بەڕێ ئەکرد بۆئەوەی وەسیەتی بکات لەپێش ڕۆیشتنی بەوەی تەقوای الله بکات لەپەیداکردنی قووتی ماڵەوە، تاکە خەمیان حەڵاڵ وحەرام بوو! بەڵام هەندێک ئافرەتی ئەمڕۆ هەتا بەردەرگا بەڕێی ئەخات بۆئەوەی لیستی پێداویستیەکانی ماڵەوەی بیربهێنێتەوە کە هەر تەواویش نابێت، وەگرنگی نادات بەوەی کە چۆن بۆی پەیدا بکات، یان چۆن مێردەکەی بۆی دابین ئەکات! هەندێکیان ئەبینی هیچ خەمی لەدونیادا نییە جگە لەخواردن وکەلوپەل، ئەگەر بخوایتیش داوای زیاتر ئەکات، ئەگەر جلوبەرگ لەبەربکات شانازی پێوە ئەکات، ئەگەر دانیشێت بۆگفتوگۆ، ئەوا باسەکەی لەسەر خواردن وجلوبەرگ وقژبڕین وڕەنگ وشێوازەکەیەتی، ئەمەش لەکاتێکدا بەشێک لەدوعاکانی پەیامبەر ﷺ ئەوەبوو: (پەروەردگار دونیا مەکە بەگەورەترین خەممان، یان شوێنگەی زانستمان) [رواه الترمذي].

کەواتە ئەی خوشکی ئیسلام وئەی نەوەی عائیشە، ئەوە عائیشەیە کەجلەکەی پینەدار بوو، کەمێك خەیاڵمان دەبەین بەرەو چاکترین ماڵ وبەرێزترین وپاکترینیان، بەحەسەب بنەماڵە وئایین وچاکەکاری وپاکداوێنی ودڵ تێری وتەقوا، ئەوانە ماڵەکانی پەیامبەرەکەتن ﷺ.

کە تەنها چەند ژوورێکی بچووک بوو، سادە وساکاربوو، ڕەنگبوو ڕووبەرەکەی بەشی دووکەسی نەکردبا، ئەما فەرشی جێگاکەی کە لەسەری ئەنووست، دایکی ئیمانداران عائیشە ﷺ بۆمان وەسف ئەکات وئەڵێت: فەرشی جێگای پەیامبەر ﷺ کە لەسەری ئەنووست لەپێستی سافکراو کرابوو، ناوەکەیشی لەتوێکڵی دارخورما پڕکرابوو. [متفق علیە].

وە عومەری فاروق ﷺ فەرموودەیەکی دوورودرێژمان بۆ ئەگوازێتەوە کەتێیدا هاتووە: «چوومە ژووری پەیامبەری الله ﷺ بینیم کەپاڵی داوەتەوە لەسەر حەسیرێك، دانیشتم، تەنها پۆشاکێکی لەخوار لەشیەوە لەبەرکردبوو وهیچی تری لەبەرنەبوو، وێنەی حەسیرەکە دەرچووبوو لەسەر لاشەی پێغەمبەر، بەچاوی خۆم تەماشای ناو دۆڵابەکەی پەیامبەرم ﷺ کرد، تەنها چنگێک واتە نزیکەی صاع(قاپێک) جۆم تێیدا بینی، بەوێنەی ئەو دارێکی دەباغکراو لە سوچێکی ژورەکە هەبوو، تووشی سەرسوڕمان بووم وتێڕامام، ئەڵێت: فرمێسک لەچاوەکانم هاتەخوار، فەرمووی: (چی تۆ ئەگریەنێت ئەی کوڕی خەطاب) گوتم: ئەی پەیامبەر؛چۆن نەگریم کەئەم حەسیرە بە لاتەنیشتتەوە ئاسەواری گرتووە، ئەمەش دۆڵابەکەتە هیچی تێدا نییە جگە لەوەی ئەیبینم، ئەوەش قەیسەر وکیسرا لەبەروبووم وڕووبارەکان ئەژێن، تۆش پەیامبەری -الله-یت ﷺ، هەڵبژاردەی -الله-یت، ئەمەش دۆڵابەکەتە، فەرمووی: (ئەی کوڕی خەطاب، ئایا ڕازی نابیت ئاخیرەت بۆ ئێمە بێت ودونیاش بۆئەوان؟)، گوتم: بەڵێ...» [رواه مسلم].

هەرچی خواردنی خۆی وخێزانەکەیەتی ﷺ مانگ بەمانگ تێدەپەڕی ولەماڵەکانیدا ئاگرێک نەئەکرایەوە، وزۆربەی ژیانیان

موسڵمانان لەکۆندا ژیانێکی سادەیان هەڵبژاردوە

لەسەر خورما وئاو بوو؛ بەڵکو عائیشە ﵂ وەسفی حاڵی خۆیان ئەکات کە هەندێجار بە گۆشت(لحم)یان دەووت: «لحیم» لەبەر بەدەست نەکەوتن وکەمییەکەی!

طەبەری ﵀ ئەڵێت: «پەیامبەر ﷺ وچاکترین پێشین لەماوەڵەکان وتابعییەکان ژیانێکی ووشکیان هەڵبژارد، وئارامیانگرت لەسەرتاڵی هەژاری وکەم دەرامەتی وسەختی ژیان وزبری جلوبەرگ وخواردنیان لەبری کەم کردنەوەی ئەوانە یان خۆشگوزەرانی، وشیرینی دەوڵەمەندی ونیعمەتەکانی، خواستیان دونیا ودابینکردنی قووت وبەشی تێربوونی سکی خۆیان نەبوو، پەیامبەرمان ﷺ ڕۆژانێک تێپەڕ ئەبوو، وبەردی ئەخستە سەرسکی خۆی لەبرسان؛ لەبەر ئەوەی ژیانێکی ووشک بژێێت وئارامی لەسەر بگرێت، سەرەڕای ئەوەی ئەیزانی ئەگەر داوا لەپەروەردگاری بکات چیا بڵندەکانی بۆ بجوڵێنێتەوە وبیکات بەئاڵتوون وزیو ئەوا بۆی ئەکرد، پیاوچاکەکانیش هەر لەسەر ئەم ڕێبازە ڕۆیشتن».

سوێندت ئەدەم بە الله ئەی ئافرەتی موسڵمان سەرنج بدە لەفەرموودەی ئوم سەلەمە ﵂ کە ئەڵێت: «لەسەردەمی پەیامبەر ﷺ توشی بێنوێژی ئەبووین وهەر یەکێکمان چەند ڕۆژێک حەیزدار ئەبوو پاشان پاک ئەبووەوە، وتەماشای پۆشاکەکەمان ئەکرد کە لەبەرمان بووە، ئەگەر خوێنی پێوە بووبێت ئەوا ئەمان شووشت ونوێژمان پێیەوە ئەکردەوە، وئەگەر هیچ شتێکی پێوە نەبوایە ئەوا وازمان لێی ئەهێنا وئەوەش ڕێگر نەئەبوو تاکو نوێژی پێوە بکەین» [أخرجه أبو داود]، سبحان الله! هەر یەکێک لەئافرەتانی چاکترین سەردەم ڕەنگە زیاتر لەیەک پۆشاکی نەبوایە، کە هەربەو پۆشاکەوە کاتی حەیزی تێپەڕئەکرد وپاک ئەبووەوە، ئافرەتانی ئوممەتی ئەمڕۆی ئێمەش خەریکە ماڵەکان دێنە قسەکردن ئەوەندە جلوبەرگ وجوانکاریان تێدایە!

ڕەنگە یەکێکیشیان بپرسێت وبڵێت: وائەبینم حەڵاڵ کراوەکانی الله حەرام ئەکەن کە پێی خۆشە ئاسەواری نیعمەتەکانی بەسەر بەندەکانیەوە ببینێت! ئێمەش لەوێدا ئەڵێین: پەنا بە الله ﷻ کە نیعمەتە پاکەکانی الله حەرام بکەین لەسەر بەندەکانیدا، بەڵام ئەمە تەنها بانگەوازێکە بۆ خۆچوواندن بەچاکترین بەدیهێنراوەکان، وەدوورکەوتنەوە لەخۆشییەکانی دونیا جوانکاری ئیمانداری ڕاستەقینەیە، ئەوانەی کە دونیا لەپێش چاویان بچووک بووەتەوە وئاخیرەت لەدڵیاندا گەورە بووەتەوە.

الله ﷻ پێی خۆشە ئاسەواری نیعمەتەکانی ببینێت بەسەر بەندەکانیەوە نەک ئاسەواری زیادە مەسرەفی وبەفیڕۆدانی ماڵ، هەروەها نەک خێزانەکان ببینێت مێردەکانیان پیر ئەکەن بەداواکردنی هەرشتێ ئارەزووی بکەن وهەرچەندە ئەگەر ئەو شتەی داوای بکەن بەردەستیش نەبێت.

ئێمەش لەکاتێکدا بانگەوازی ئافرەتان ئەکەین بۆخۆجوانکردن بەم جوانکارییە باشە، هەروەها لەبیریشمان نەچێت لەم شوێنەدا ئاگاداری بدەین لەسەر عاقیبەتی بەخیلی ورەزیلی لەسەر خێزانەکان، پێویستە لەسەر مێردی موسڵمان کە خەرجی ماڵ وخێزانەکەی ومنداڵەکانی بدات ونەفەقەیان بکات بەچاکە وبەبێ زیادە بەفیڕۆدان وبەبێ کەمتەرخەمی، وهەر خاوەن ماڵێکیش با نەفەقە بکات بەپێی توانای خۆی، بەوە ماڵی شکۆدار دابین بکات بەڵام بەبێ ئەوەی ببێتە برایەک بۆ شەیطان، واتە پێشتر دەوڵەمەند بووبێت وبەیەکجار ماڵ لەخێزانەکەی ببڕێت وخۆی موفلیس بکات، وبا پاداشتی هەموو پارووەکیش بۆخۆی بژمێرێت کە ئەیخاتە دەمی خێزان وخانەوادەکەی خۆیەوە، وهەروەها لەسەر هەر خۆشی وزەردەخەنەیەک کە ئەیخاتە دڵیانەوە، تەنها -الله-مان مەبەستە، هەروەها بەوشێوەیەش نەبێت کە خۆی کەم دەرامەت بێت بەڵام هەموو شتێک بخاتە سەرشانی خۆی بۆ ڕەزامەندی خێزانەکەی کەهیچ گوێنادات بەحاڵی مێردەکەی، ورەحم وسۆز بەلاوازی مێردەکەی ناکات.

کۆتا داواشمان سوپاس وستایش بۆ الله پەروەردگاری جیهانیان، وصلِّ اللهم وبارك على سيد الأنبياء والمرسلين وعلى آله وصحبه أجمعين.

هیجرەت

پـــایەکەی

الله تعالی دەفەرموێت: {جا ئەوەی کۆچ بکات لە پێناوی الله لەو زەوییەی کە کۆچی بۆ دەکات، سەربەرزییەک بۆ خۆی و ڕیسواییەکی زۆریش بۆ دوژمنانی دروست دەکات، بەرەکەت و فراوانی ڕزق و ڕۆژی ڕووی تێدەکات، هەر کەسێکیش ماڵ و حاڵی خۆی بەجێ بهێڵێت ولە پێناو الله پێغەمبەرەکەیدا دەرچێت (واتە بەرەو وڵاتی ئیسلام) کۆچ بکات، پاشان مردن یەخەی پێبگرێت، ئەوە ئیتر ئەو کەسە پاداشتەکەی کەوتۆتە سەر الله (هەر خۆی دەزانێت چۆن پاداشتی دەداتەوە)، الله هەمیشەو بەردەوام لێخۆشبوو میهرەبانە}. [النساء: ١٠٠]

واجب بونی نیەت تێیدا

پێغەمبەر ﷺ دەفەرموێت: (ئەوەی هیجرەتەکەی بۆ لای الله و ڕەسولەکەی بێت، ئەوە هیجرەتەکەی بۆ لای الله و ڕەسولەکەیەتی، وە ئەوەی هیجرەتکەی بۆ دونیا بێت یان بۆ ئافرەتێك بێت ئەوە هیجرەتەکەی بۆ ئەو شتەیە کە هیجرەتی بۆکردوە). [متفق علیه]

بەردەوامی هیجرەت

پێغەمبەر ﷺ دەفەرموێت: (هیجرەت کۆتایی نایەت تا تەوبە تەواو نەبێت، وە تەوبە تەواو نابێت تا خۆر لە ڕۆژئاواوە هەڵنێت). [رواه أبو داود]

لە کەثیری کوڕی مورە لە ئەبو فاتیمەوە گوتی: ئەی پێغەمبەر باسی کردارێکم بۆ بکە لەسەری ڕاگیربم و بیکەم، پێغەمبەر ﷺ فەرموی: (هیجرەت بکە چونکە وێنەی ئەو بوونی نیە). [رواه النسائي]

هیجرەت ئەوەی پێشوو دەسڕێتەوە

لە فەرموودەی عەمری کوڕی عاص ﷺ پێغەمبەر ﷺ فەرموی: (ئایا نەتزانیوە کە ئیسلامی ئەوەی پێش خۆی دەسڕێتەوە؟ وە هیجرەت ئەوەی پێش خۆی دەسڕێتەوە؟ وە حەج ئەوەی پێش خۆی دەسڕێتەوە؟). [رواه البخاري ومسلم]

هیجرەت مانای ڕاستگۆییە

الله تعالی دەفەرموێت: {هەروەها لەو دەستکەوتانە، بەشی کۆچبەرانی هەژار دەبێت بدرێت، ئەوانەی لە شوێنەوارو سامانیان دوور خراونەتەوەو دەرکراون، ئەوانە بەتەمای بەخششی الله ورەزامەندیی ئەون و بەبێ هیچ تەماعێک پشتیوانی لە الله پێغەمبەرەکەی دەکەن و هەوڵی سەرخستنی بەرنامەکەیان دەدەن، هەر ئا ئەوانە ڕاستگۆو ڕاستانن}. [الحشر: ٨]

سزای ئەوەی دوا دەکەوێت لێی

الله تعالی دەفەرموێت: {بەڕاستی ئەوانەی لە سەرە مەرگدا فریشتە گیانیان دەکێشن لەکاتێکدا ئەوان هەمیشە ستەمیان لە خۆیان دەکرد (باوەڕیان لە مەترسیدا بوو کەچی کۆچیان نەدەکرد بۆ نیشتمانی ئیمان) و دەڵێن: باشە ئێوە لە چیدا بوون و لەکوێ ژیانتان دەبردە سەر؟! لە وەڵامدا دەڵێن: ئێمە بێدەسەڵات و لاواز کراو بووین لە زەویدا، فریشتەکان دەڵێن: باشە ئایا زەوی الله فراوان و پان و پۆر نەبوو تا کۆچی تێدا بکەن؟ ئا ئەوانە شوێنەواریان دۆزەخە، کە جێگە و ڕێگە و سەرئەنجامێکی ناخۆش و ناسازو خراپە}. [النساء: ٩٧]

بەم شێوەیە پێغەمبەران تاقیدەکرێنەوە

پاشان پاشەڕۆژ بۆ ئەوانە

نوسینی شێخ ئەبو موصعەبی زەرقاوی تقبله الله

{الم * أَحَسِبَ النَّاسُ أَن يُتْرَكُوا أَن يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ * وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَاذِبِينَ} [العنكبوت:3-1].

الحمدُ للهِ معزِّ الإسلامِ بنصره، ومُذلِّ الشركِ بقهره، ومصرِّف الأمور بأمره، ومستدرجِ الكافرين بمكره، الذي قدّر الأيام دولاً بعدله، وجعل العاقبةَ للمتقينَ بفضلِه، والصلاةُ والسلام على من أعلى اللهُ منارَ الإسلامِ بسيفِه.

لەپاشان؛

پەندێکی نوێت پێدەدەم بینێرە لەڕێگەی بریسکەی شمشێری وشەکان...

لێدانێکی دەرچوو لەدڵەوە ولەپارچەکانی لاشەت پێدەدەم...

لە سەربازێکی وەستاو لەسەر قورسیەکانی جەنگ و دەنگی داستانەکان...

لە ئەبو موصعەبی زەرقاویەوە بۆ پیاوانی خاوەن جوامێری و پیاوی تەنگانە؛

هێشتا ئازارەکانی ئوممەتی خەمگین لەدڵم دەرنەچووە، هێشتا تارماییەکانی ئوممەتی تانەلێدراو دەست بەردارم نەبووە، ئوممەتی شکۆداری گەورە وشەرەفمەندی بەڕێز، دەستەکانی غەدر جۆرەها شەڕی ڕیسواکەریان تووشی کرد؛ بەچەرچەفی زەلیلی وڕیسوایی داپۆشراوە، وپیاڵەی خەم وخیانەتی پێ نۆشکراوە، وپەکخراوە لەئەرک و واجیباتەکانی، وئومێدەکانی پەردەپۆشکرا لەخەونەکانی.

ئێستاش نەخۆشییەکەی دەست وقاچی لاشەکەی لەکارخستووە، پاشان فڕێ درایە سەرزەوی ودەست وقاچەکانی بەسترانەوە بەگەردەنی، ودڕندەکانی سەرزەوی بەیارمەتی گورگەکان نیشتنەسەری، وئێستاش پەلەکانی لەتکراوە بەجێپەنجەی کەڵبە وچڕنووک؛ ئەوە فەرموودەی پەیامبەرە ﷺ کە پێشەوا ئەحمەد وئەبو داود لەثەوبانەوە ڕیوایەتیان کردووە ﵁ ئەڵێت: پەیامبەر ﷺ فەرموویەتی: (نزیکە هەموو ئوممەتەکان لەهەموو بەرزاییەکەوە هێرشتان بۆبهێنن بەهاوشێوەی قەڵەوێکی بخۆر کاتێک پەلامار ئەداتە سەر خواردنەکەی پێش دەستی)، ئەڵێت: گووتمان ئەی پەیامبەر ﷺ: ئایا ئەوە بەهۆی کەمی ژمارەی ئێمەیە لەوڕۆژەدا؟! فەرمووی: (ئێوە لەوڕۆژەدا زۆرن بەڵام وەکو کەفی سەر دەریا وان، ترسی ئێوە لەدڵی دوژمنەکانتان دەرئەکرێ و«وەهن» ئەخرێتە دڵی ئێوەوە)، ئەڵێت: گووتمان وەهن چی یە؟! فەرمووی: (خۆشویستنی ژیان وڕق لێبوونەوەی مردن)، لەڕیوایەتی پێشەوا ئەحمەدیش: (وە ڕق لێبوونەوەی کوشتار لەلایەن ئێوەوە).

دەسا باچاك بزانن ئەهلی ئیسلام؛ كە تاقیكردنەوە مێژوو وبەسەرهاتێكی دوورودرێژی هەیە هەرلەوكاتەوە كە "لا إله إلا الله" دابەزیوەتە سەرزەوی، پەیامبەران وڕاستگۆیان تووشی تاقیكردنەوە بوونە، بەهەمان شێوە پێشەوا موەحیدەكان.

هەركەسێك خۆی تەرخان بكات بۆ هەڵگرتنی ووشەی "لا إله إلا الله" وسەربخات وجێبەجێی بكات لەسەرزەویدا ئەوا پێویستە لەسەری باجی ئەم تەشریف هێنانە بدات بەماندووبوون وبەرگریكردن لەبەڵاكان.

تۆ لەكوێیت؛ ئەم ڕێگایە كە ئادەم تێیدا ماندوو بووە، نوح لەپێناویدا گریاوە، وئیبراهیمی خەلیل فڕێدراوەتە ناو ئاگر، وئیسماعیل خەوێندرا بۆسەربڕین، ویوسف بەنرخێكی هەرزان فرۆشرا، وچەند ساڵێك لەزیندان مایەوە، وزەكەریا بە میشار دووكەرتكرا، وپێشەوای نەفس پارێز یەحیا سەربڕدرا، وئەییوب تووشی نەخۆشییەكە بوو، ولەسنوور دەرچوو ئەندازەی گریانی داود، لەگەڵ دڕندەكان ئەژیا عیسا، وهەژاری وجۆرەها ئازاری چارەسەركرد محمد ﷺ... ئایا تۆش خۆشی ئەبینیت لەكات بەفیڕۆدان ویاریكردن؟! الله ﷻ هەندێك بەدیهێنراو بەهەندێكی تریان تاقیدەكاتەوە وئیبتیلایان ئەكات، ئیماندار بەكافر تاقیدەكاتەوە، هەروەك كافر بەئیماندار تاقیدەكاتەوە، ئەم جۆرە تاقیكردنەوانەش بەشكراوێكی ماوبەشە لەنێوان هەموویان، الله ﷻ دەفەرمووێت: {تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ * الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ} [الملك:2-1]. واتە: (پاكی و بێگەردی بۆ ئەوەی كە دەسەڵات و مولكی بەدەستە و تواناداره بەسەرهەموو شتێكدا، ئەوەی كە مردن وژیانی دروستكردوە بۆ ئەوەی تاقیتان بكاتەوە تا بزانێت كێ چاكترین كردار ئەنجامدەدا بەڕاستی هەر ئەو خۆی عەزیز و عەفورە).

موسلیم دەربارەی پەیامبەرمان ﷺ دەیگێڕێتەوە كە ئەویش لەپەروەردگاری خۆیەوە ﷻ ئەیگێڕێتەوە وئەفەرمووێت: (من تۆم ناردووە بۆئەوەی تاقیتبكەمەوە وهەروەها خەڵكیش بەتۆ تاقیبكەمەوە).

ئەوەش كە زانیومانە لەقورئان وسوننەت كە هەندێك لەپەیامبەران دوژمنەكانیان كوشتیان ولاشەكەیان شێواند وەكو یەحیا، تیاشیان هەبووە گەلەكەی ویستوویەتی بیكوژێت بەڵام لەدەستیان هەڵهاتووە ڕزگاری بووە وەكو ئیبراهیم كە كۆچی كرد بەرەو شام، وەعیسا كە بەرزكرایەوە بۆ ئاسمان.

هەروەها ئەبینین لە ئیماندارانیش هەبووە خراپترین سزا وئازار دراوون، لەوانەش ئەوانەی كە فڕێدرانە ناو چاڵی ئاگرینەوە(أصحاب الأخدود)، لەوانەش هەبووە شەهیدكرا، وتیاشیاندا هەبووە لەتاریكی وسەختی ودەربەدەری ژیانی بردووەتە سەر... كەواتە پەیمانی سەركەوتن لەلایەن الله بۆچی ئەمانی نەگرتەوە كە دەربەدەركران یان كوژران یان ئازاردران؟!

تاقیكردنەوە(ئیبتیلا) قەدەری اللەیە بەسەر گشت بەدیهێنراوەكانیەوە، بەڵام زیاتر وگەورەتر ئەبێتەوە بەسەر ئەو چاكەكارانەی الله چاودێریان ئەكات، بەتایبەت موجاهیدەكان پێویستە لەقوتابخانەی ئیبتیلا فێربكرێن.. پێویستە وانەی پاككردنەوە و پوختكردنەوە وپەروەردەیی فێربكرێن.

لەهەردوو صەحیحەكەدا هاتووە كە سەعەدی كوڕی ئەبی وەقاص ﵁ گوتی: گوتم: ئەی پەیامبەر كام خەڵكانە تووشی سەختترین تاقیكردنەوە ئەبن؟ فەرمووی: (پەیامبەران پاشان پیاوچاكان، پاشان چاكتر وچاكتر، پیاوێك تاقیدەكرێتەوە بەگوێرەی ئەندازەكەی ئایینەكەی، ئەگەر لەئایینەكەی بەهێزبێت زیاتر تووشی تاقیكردنەوە ئەبێت، بەڵام ئەگەر لەئایینەكەیدا نەرمییەك هەبێت ئەوا لەسەری سووك ئەكرێتەوە، وتاقیكردنەوەكانیش بەردەوام باوەڕداران دەگرێتەوە

ڕابەری ئاینی دەتوانێت سەركەوتوو بێت و ڕابەری بكات ئەگەر ئارامگربێت و دڵنیابێت

هەتا ئەوکاتەی لەسەر زەوی ڕێئەکات وهیچ خراپەیەکی لەسەر نامێنێت).

بەیهەقی لە «شعب الإيمان» ڕیوایەتی کردووە، هەروەها طەبەرانی لە «المعجم الكبير»، وئیبن سەعەد لە «الطبقات»، لە عبدالله کوڕی ئیلیاس کوڕی ئەبو فاطیمە ئەویش لەباوکیەوە ولەباپیریەوە ئەڵێت: لەگەڵ پەیامبەر ﷺ دانیشتبووم، پەیامبەر ﷺ فەرمووی: (کێ حەزئەکات لەشساغ بێت وچیتر نەخۆش نەکەوێ؟)، گووتمان: ئێمە ئەی پەیامبەر، پەیامبەر ﷺ فەرمووی: (نە؟!)، لەڕووخساری مەستمان پێکرد، فەرمووی: (ئایا حەزئەکەن وەکو گوێدرێژی بارهەڵگر ببن؟) ئەڵێت: گوتیان ئەی پەیامبەر نەخێر، فەرمووی: (ئایا حەزناکەن ببنە ئەو کەسانەی تاقیدەکرێنەوە و ببن بەخاوەنی لێخۆشبوونی تاوەنەکانتان؟)، گووتیان: بەڵێ ئەی پەیامبەر، ئەڵێت: پەیامبەر ﷺ فەرمووی: (سوێند بە الله ئیماندار تاقیئەکاتەوە ولەبەر هیچ تاقیناکاتەوە ئیلا لەبەر ڕێز وکەرامەتی کەسەکە لای الله، وئەوکەسەش لەلای الله پێگەیەکی هەیە کە بەهیچ کردەوەیەکی بەدەستی نەدەهێنا بەبێ ئەوەی ئەو تاقیکردنەوەیەی بەسەردا بێت کە ئەیگەیەنێت بەو پێگەیە).

ترمذی ڕیوایەتی کردووە لەجابرەوە ﷺ کە پەیامبەر ﷺ فەرموویەتی: (خاوەن عافیەتەکانی دونیا لەڕۆژی قیامەتدا ئەخوازن پێستەیان بەئاسن داماڵرێت کاتێک ئەبینن ئەهلی ئیبتیلا(تاقیکردنەوە) چی پاداشتیان هەیە). وعن الرسول صلى الله عليه وسلم أنه قال: (إنه يؤتى يوم القيامة بأنعم الناس كان في الدنيا، فيقول الله عزوجل: اصبغوه في النار صبغة، ثم يؤتى به فيقول: يا ابن آدم هل أصبت نعيماً قط؟ هل رأيت قرة عين قط؟ لە پەیامبەری الله -صلى الله عليه وسلم-ەوە فەرموویەتی: (لەڕۆژی قیامەت خاوەن نیعمەتترین کەس لەدونیادا ئەهێنرێت، الله عز وجل ئەفەرمووێت: یەکجار بیخەنە ناو ئاگرەوە ودەریبهێنن، پاشان ئەهێنرێت وپێی ئەفەرمووێت: ئەی نەوەی ئادەم ئایا هەرگیز نیعمەتت پێ کەوتووە؟ ئایا هەرگیز چاووت تێر بووە؟ ئایا هەرگیز خۆشییەک ڕووی تێ کردووی؟ ئەڵێت: نەخێر سوێند بەعیزەتی تۆ! پاشان ئەفەرموێت: بیگەڕێننەوە بۆناو ئاگر. پاشان خاوەن سەختترین تاقیکردنەوە لەدونیادا ئەهێنرێت، الله ﷻ ئەفەرموێت: یەکجار بیکەنە ناو بەهەشتەوە تاکو ڕەنگی بەهەشت بگرێت: پاشان ئەهێنرێت وپێی ئەفەرمووێت: ئایا هەرگیز شتێکت بینیوە نارەحەتی کردبیت؟ ئەڵێت: نەخێر سوێند بەعیزەتی تۆ هەرگیز شتێکم نەدیوە نارەحەتی کردبم).

شەقیقی بەلخی ئەڵێت: (هەرکەسێ پاداشتی سەختی ببینێت هەرگیز ئارەزووی دەرچوون ناکات تێیدا).

الله ﷻ جیهادی بەشەرع داناوە وەکو تەواوکارییەک بۆ دروشمەکانی ئایین وبەرزکردنەوەی پێگە بەرەو بڵندەکان هەتا بووە چڵەپۆپەی داواکاری پەروەردگار، وسەختی وئیبتیلای خستووەتە ناویەوە کە ناخ حەزی پێ ناکات وسرووشتی کەسەکە ترسی لێ ئەنیشێت، پاشان خۆشەویستی کرد ونزیکیکردەوە لەگەوهەری ئیمان وپارێزەری تەوحید، کە هیچ کەسێک داوای ناکات مەگەر ڕاستگۆ بێت لەئیمانەکەی وبەڵگەی بەهێز بێت: {إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُوْلَئِكَ هُمُ الصَّادِقُون} [الحجرات:15].

کەواتە ڕاستەقینەی جیهاد؛ وەستاوە لەسەر سافکردنەوەی نەفس وبەتاڵکردنەوەی لەهەمووشتێک وپێشکەشکردنی بە پەروەردگار وبەدیهێنەری خۆی بەئەنجامدانی فەرمانەکانی، وپێشکەوتن لەسەر بەڵێنەکانی، ئەمەش ڕوونادات ئیلا ئەگەر ڕێگاکە ڕووپۆشکرابێ بەسەختی مەینەتی، لەبەرئەوەش الله ﷻ ئەفەرمووێت: {وَلَوْ يَشَاء اللَّهُ لَانتَصَرَ مِنْهُمْ وَلَكِن لِّيَبْلُوَ بَعْضَكُم بِبَعْضٍ وَالَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَن يُضِلَّ أَعْمَالَهُمْ * سَيَهْدِيهِمْ وَيُصْلِحُ بَالَهُمْ * وَيُدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ عَرَّفَهَا لَهُمْ} [محمد:6-4]، هەروەها ئەفەرمووێت: {وَلَوْ شَاء اللّهُ مَا اقْتَتَلُواْ وَلَكِنَّ اللّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيد} [البقرة:253].
ئیبن کەثیر ﷺ لەتەفسیری ئەم ئایەتەدا ئەڵێت: (واتە پێویستە شتێک لەمەینەتی تووشبێ کە دۆستایەتی بەدەربخات، وتێیدا ئابڕووی دوژمنەکەی ببات، کە ئیمانداری ئارامگرتوو ودووڕووی خراپەکار پێی بزانێت، مەبەستی لەوە ڕۆژی ئوحود بوو کە بەهۆیەوە الله ئیماندارانی تاقیکردەوە، کە بەهۆیەوە ئیمان وئارامگرتن وبڕیاریان دەربکەوێت، هەروەها خۆڕاگریان وگوێڕایەڵی کردنیان بۆالله وپەیامبەرەکەی ﷺ، هەروەها بەهۆیەوە پەردەی دووڕووەکانی لەسەریان لابرد وبەمەش سەرپێچییان ونکۆڵی کردنیان لەجیهاد ئاشکرابوو، هەروەها خیانەتەکەیان بۆالله وپەیامبەرەکەی ﷺ ئاشکرابوو).
ئومێدەوارین ئەی بەندەکانی الله بە الله ﷻ کە ئەفەرموێت: {وَمِنَ النَّاسِ مَن يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ} [الحج:11].

بەغەوی لەتەفسیرەکەدا گێڕاویەتیەوە لەئیبن عەباسەوە ﷺ (کە پیاوێک لەدەشتەکیەکان ئیمانی هێنابوو بە پەیامبەر ﷺ، وئەگەرلەدووای ئیسلام بوونی کوڕێکی بوو ونەوەی زۆربوو وماڵ وموڵکی زۆربوو، ئەڵێت: ئەمە ئایینێکی چاکە، وئەمە ئایینێکی باشە، ئەوا ئیماندار ئەبێت ودائەمەزرێت، بەڵام ئەگەر کوڕێکی لەدایک نەبێت وئەسپەکانی زۆرنەبن، وماڵ وموڵکی زۆرنەبن، وتووشی ووشکەساڵی ونەهاتەکە ببێت، ئەڵێت: ئەمە ئایینێکی خراپە، پاشان لەئایینەکەی دەرئەچێت وجێی دێڵێت لەسەر کوفر وکەلەڕەقی خۆی).

خاوەنی «الظلال» ئەڵێت: (پێویستە نەفس پەروەردە بکرێت لەسەر بەڵا وتاقیکردنەوەکانی خۆئامادەکردن لەسەر جەنگی حەق بەترس ودڵەڕاوکێ وسەختی وبەبرسیەتی وکەمی ماڵ وموڵک ونەفس وبەروبوومەکان، پێویستە باوەڕدار تێچوی ئەم

عەقیدەیە بدات بە تاقیکردنەوە بۆئەوەی بچەسپێت لەناخیاندا بەئەندازەی ئەوەی پێشکەشیان کردووە لەپێناویدا لەو باجانەی کە دڵیان نەدەمات لەدەستی بدەن لەکاتی کاریگەری سەرەتا، لەبەرئەوەی باجەکان لێرەدا نرخی گرانبەمان کە بەهۆیەوە عەقیدە شکۆمەند ئەبێت لەناخی ئەملەکەیدا لەپێش ئەوەی

دورکەوتنەوەی خەڵکی لە جیهاد و دەستگرتنیان بە گاڵتە وباری

شکۆمەند بێت لەناخی کەسانی تر، وەهەرچەند ئازار بچێژن لەپێناویدا وەهەرچەند ببەخشن لەپێناویدا ئەوا ئازیزتر ئەبێتەوە لەدڵیان وئەبێت بەمافی خۆیان بەحەق، بەهەمان شێوە کەسانی تر درک بەنرخەکەی ناکەن ئیلا لەوکاتەدا کە تاقیکردنەوەی ئەملەکەی وئارامگرتنیان لەسەر بەلاکانی ئەبینن وبەلاکانیش پێویستن بۆئەوەی لقی درەختی عەقیدە بەهێزبکەنەوە لەناخی خاوەنەکانیدا، هەربۆیە سەختییەکان ناوەڕۆکی هێزەکان لەشکرکێش ئەکەن، هەروەها خەزێنەی هێزن، وپەنجەرەکانی دڵ ئەکەنەوە وڕێگاکان ئەکەنەوە کە ئیماندار نەیدەتوانی پێی بزانێت ئیلا لەژێر لێدانی سەختییەکان) ووتەکانی تەواوبوو ﷺ.

پرسیارکرا لەشافیعی ﷺ: کامەی باشترە بۆ ئیماندار تووشی ئیبتیلا بێت یان تەمکینی هەبێت؟ گوتی: (هاواربەماڵت! بۆچی تەمکین بوونی هەیە بەبێ تاقیکردنەوە؟).

لەصەفوانی کوڕی عومەرەوە ئەڵێت: والی بووم لەسەر حیمص گەیشتم بەپیرەمێردێکی گەورە کە هەردوو برۆی چاوەکانی داپۆشیبوو لەئەهلی دیمەشق بوو لەسەر ووشترەکەی بوو مەبەستی غەزاکردن بوو، پێم گوت: مامە گیان الله عوزر وبیانووی بۆتۆ داناوە، برۆکانی بەرزکردەوە وگوتی: (کوڕی برام الله فەرمانی پێ کردووین بەگەنج وپیرەوە دەرچین بۆ غەزا).

بەڵێ، هەرکەسێ الله خۆشی ویستبێ تووشی تاقیکردنەوەی ئەکات..

صبراً على شدة الأيام إن لها *** عقبى وما الصبر إلا عند ذي حسب
سيفتح الله عن قربٍ يعقبه *** فيها لمثلك راحات من التعب

خاوەنی «الظلال» ئەڵێت: (ئیمان تەنها ووشەیەک نییە وبووترێ بەڵکو ڕاستەقینەیەکە پێویستی بەماندووبوونە، وئەمانەتێکی قورسە، جیهادیش پێویستی بە ئارامگرتنە، وتێکۆشانێکە پێویستی بە بەرگەگرتنە، کەواتە تەنها بەس نییە خەڵکی بڵێن «ئیمانمان هێنا» و وازبهێنن؛ هەتا ڕووبەڕووی فیتنە ئەبنەوە وئارام ئەگرن لەسەری ولێیەوە دەرئەچن وئەندامەکانیان پاکببێتەوە، ودڵیان پاکببێتەوە؛ هەروەک ئاڵتوون پاك ئەکرێتەوە بە ئاگر بۆئەوەی توخمە پیسە بێ نرخەکانی لێوە دەرچێت وپاکببێتەوە، هەرئەمەش بنەمای ڕێزمانیی ووشەکەیە، وئاماژە وئاراستە ووێنای تایبەت بەخۆیەتی، بەهەمان شێوە تاقیکردنەوەش بۆدڵەکان پەیدا ئەبێت، ئەم تاقیکردنەوەش لەسەر ئیمان بنەمایەکی نەگۆڕە وسوننەتێکی بەردەوامە لەکێشانەی الله ﷺ: {وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَاذِبِينَ} [العنكبوت: 3]

وبەڕاستی ئیمان ئەمانەتی -الله-یە لەسەرزەوی، هیچ کەسێ نایخاتە سەرشانی خۆی ئیلا ئەوانەی ئەهلن بۆی، وتوانایان هەیە لەسەر هەڵگرتنی، ودڵیان بەتاڵ ئەکەن بۆی وبەدڵسۆزی وئیخلاسەوە، وەهەروەها ئیلا ئەوانەی کەخۆیان دورئەخەنەوە لەسەر ڕاحەت وخۆشگوزەرانی و ئاسایش وسەلامەتی ولەسەر کەیفخۆشی، وئەوەش بەڕاستی ئەمانەتی خیلافەتە لەسەر زەوی، هەروەها پێشڕەوی خەڵکی بەرەو ڕێگای الله وجێبەجێکردنی ووشەکانی لەجیهانی دونیا. ئەمە ڕاسپاردەیەکی ڕێزدارە، وڕاسپاردەیەکی قورسە، وەهەروەها ئەمە ئەوەیە کە الله فەرمانی کردووە تاکو خەڵکی بیگرێتە سەرشانی خۆی وپاشان پێویستی بەجۆرێك لە تایبەتمەندی هەیە تاکو ئارامبگرێت لەسەر تاقیکردنەوە) ووتەکانی کۆتایی پێ هات رحمه الله.

چونکە بەڕاستی ئەرکی سەرشانی دەستەی جەنگاوەرە کەڕێگەی جیهاد لەپێناو -الله-ی گرتووەتەبەرووشیاری سرووشتی جەنگەکە وپێداویستیەکانی ببێت بەرەو ئامانجە چاوەڕوانکراوەکەی وڕێگاکەی کە پێویستە قیرتاو بکرێت بەخوێنی پیاوچاکانی نەوەی جیهاد، وپێویستە درک بەوەش بکات کەئەم ڕێگایە لەدەستدانی خۆ شە و یستە کا ن وماوڕێکانی تێیدا، وهەروەها وازهێنان لەئازیزان ونیشتمان؛ هەروەک هاوەڵەکانی پەیامبەر ﷺ هەرچەندە ئەوان چاکترین بەدیهێنراو بوون لەدووای پەیامبەران کەچی تاڵی هیجرەت ولەدەستدانی ماڵ وخێزان وموڵکیان چەشت وهەموویان لەدەستدا لەپێناو الله... کەواتە ئێمە لەکوێی ئاستی ئەوانین؟! وهیچ پێویست نییە لەسەر ئەم دەستەیە جگە لەئارامگرتن لەسەر ڕێگاکەیان کە گرتوویانەتەبەر، وپاداشت لەلای الله حسێب بکات لەسەر هەرچی دێتەپێشی لە لەدەستدانی هەندێک فەرماندە وتاکەکان، وبەردەوام بن لەسەر ڕێگاکەیان وبزانن کەئەمە سوننەتی -الله-یە ﷻ، وە الله بەندە چاکەکانی لەنێو ئەم ئوممەتە هەڵئەبژێرێت، وبەلە نەکات لەسەرکەوتن چونکە بەڕاستی پەیمانی الله دێت بەدڵنیاییەوە.

کەمپی بەندیخانەی بوکا تاقیکردنەوەیەك بوو بۆ پیاوە ڕاستگۆکان

وەپێویستە موسڵمان بزانێت؛ کە شوێنکەوتنی حەق وئارامگرتن لەسەری بریتیە لەکورتترین ڕێگا بەرەو سەرکەوتن هەرچەندە ئەگەر ڕێگاکە دوورودرێژیش بێتەوە وبەربەستەکان زۆربنەوە وکەسەکانی سەر ڕێگاکە کەمبنەوە، وبەڕاستی پشت گوێخستنی حەق ئیلا دەبێت بە سەرنەخستن و زەلیلی هەرچەندە ئەگەر ڕێگاکانیشی ئاسان ببنەوە وکەسەکانی سەر ڕێگاکەش گومانیان وابێت کە سەرکەوتن نزیکبووبێتەوە ئەوا هیچ نییە جگە لە خەیاڵ.

الله ﷻ فەرموویەتی: {وَأَنَّ هَـٰذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَن سَبِيلِهِ ذَٰلِكُمْ وَصَّاكُم بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ} [الأنعام:153].

ئا ئەمە جیهادە؛.. لوتکە... وبەروبووم... لەدووای ئارامگرتنێکی درێژخایەن ومانەوەیەکی دوورودرێژ لەگۆڕەپانی جەنگ وچاوەڕوانی هاتنی دوژمنەکان وئارامی لەسەر خراپییەکانیان بۆچەندین مانگ وساڵی یەکبەدوای یەک بەردەوام دەبێت، وئەگەر ئەم ئازارانە نەنۆشیت الله فەتحت پێ نابەخشێ بەسەرکەوتن لەبەرئەوەی سەرکەوتن لەگەڵ ئارامگرتن دێت.

هەروەک شێخی ئیسلام ئەڵێت: (بەڕاستی پێشەوایەتی(إمامة) لەئاییندا بەئارامگرتن ودڵنیایی بەدەست ئەهێنرێت).

بەڕاستی تێگەیشتنەکانی حەق وڕاستگۆیی بیروباوەڕ وتەوحید ئەمێنێتەوە وەکو بووکە شووشەیەک لەجیهانێکی پڕ لە دێو کە تێیدا ڕۆحی ژیان لەناو بووکەشووشەکەدا تێپەڕ نابێت ئیلا ئەگەر هەڵبگیرێت لەلایەن خەڵکانێکی ڕاستگۆ وئارامگر کەتوانای بەرگریان هەبێت لەسەر ڕێگاکە وپاراستنی وهەروەها جۆرەها سزا وئازار ئەچێژن وخۆیان ئەڕازێننەوە بە ماندوویی وڕازی نابن ئیلا بەمردن لەپێناو ژیانەوەی ئەم تێگەیشتنانە لەسەر ئەرزی واقیع بەکردەوە وجێبەجێکردن، نەک وەکو هەندێک کەس ئاواتی ئەم تێگەیشتنانە ئەخوازن وبۆیەی ئەکەن بەقاڵبی بیردۆزە فەلسەفییەکان، یان بەووتاری ئاوازداری دوور لەڕۆحی کار وڕاستگۆیی جێبەجێکاری.

وبەڕاستی ئیسلام لەئەمڕۆدا زۆر پێویستی بەپیاوە ڕاستگۆ ئارامگرەکانە کە بەرەو ڕاستەقینە هەنگاو ئەنێن وماندوویەتی ئەچێژن وبەماندوویەتی ئەحەسێنەوە، بەبێدەنگی پێداویستیەکانی قۆناغەکە تێپەڕئەکەن... پیاوانی دەروون ڕاستگۆ وهیممەت بەرز وبڕیار بەهێز، کە هیچ نازانن جگە لەسیمای وەرگرتن بۆ جێبەجێکردن وخراپی بارودۆخ نایبەستێتەوە وبێزاری ناکات، وەهەروەها ئومێدەکانی لەبەر خەڵکی ووتووێژ بەفیڕۆنادات.

وەهن (خۆشویستنی دونیا و ڕقبوونەوە لە مردن و جەنگ)

هەربۆیە قۆڵی ڕاستەقینە وکردار وئارامگرتن لەسەر بەرزونزمی ڕێگاکەی لێ هەڵئەماڵێت، هەروەک گوتراوە: (ئەوکەسانە شکستیان هێناوە کە بۆ هەموو بەڵایەک ئارامگرتنێکیان تەرخان نەکردووە وبۆ هەموو نیعمەتێکیش شوکرێکیان ئامادەنەکردوە، وەهەرکەسیش نەزانێت بەڕاستی خۆشی دوابەدوای سەختی دێت).

یا ویح نفسي وما ارتفعت بنا همم *** إلى الجنان وتالي القوم أوابُ

إلى كواعب للأطراف قاصرة *** وظل طوبى وعطر الشدو ينسابُ

إلى قناديل ذهب علقت شرفاً *** بعرش ربي لمن قتلوا وما غابوا

الله ﷿ ئەفەرمووێت: {وَلاَ يُنفِقُونَ نَفَقَةً صَغِيرَةً وَلاَ كَبِيرَةً وَلاَ يَقْطَعُونَ وَادِيًا إِلاَّ كُتِبَ لَهُمْ لِيَجْزِيَهُمُ اللّهُ أَحْسَنَ مَا كَانُواْ يَعْمَلُون} [التوبة:121]. طەبەری گێڕاویەتیەوە لە قەتادەوە دەربارەی تەفسیری ئەم ئایەتە ئەڵێت: (هەر گەلێک لەپێناو الله زیاتر خانەوادەیان دووربکەونەوە، ئەوا زیاتر لە الله نزیک ئەبنەوە).

کەواتە کار بەدەستی -الله-یە لەسەرەتا وکۆتاییدا، وئێمەش هیچ نیین جگە لە بەندەیەک بۆ الله ﷾، هەوڵ ئەدەین بۆ جێبەجێ کردنی بەندایەتیەکەی خۆمان، ونیشانەی کامڵ بوونی بەندایەتیەکەمان؛ ئەوەیە کە بزانین ودڵنیابین بەدڵنیایەکی چەسپاو وبێ گومانەوە؛ کە پەیمانی الله جێبەجێ ئەبێت بەبێ هیچ گومانێک، بەڵام ڕەنگە ئێمە درک بەڕاستەقینەی بارودۆخەکە نەکەین لەبەر حیکمەتێک کەس نایزانێت جگە لە الله، وڕەنگە سەرکەوتن دووابکەوێت وەکو وتاقیکردنەوەیەک، وە اللەی خاوەن دەسەڵات ڕاستی فەرمووە: {وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرُ الْمُؤْمِنِين} [الروم:47].

الله ﷿ پەیمانی سەرکەوتنی داوە بە بەندە موەحیدەکانی خۆی، وجێنشینبوونی کردووەتە موڵکی ئارامگران وەهەواڵی پێ داوین کەهەرچی بەسەر ئوممەتەکانی پێش خۆمان هاتووە لەزاڵبوون ودەسەڵات وجێنشین بوون لەسەر زەوی ئەوا هەمووی بەهۆی ئارامگرتنیان وپشت بەستنیان بە الله بووە، هەروەک الله ﷾ ئەفەرمووێت: {وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُواْ يُسْتَضْعَفُونَ مَشَارِقَ الأَرْضِ وَمَغَارِبَهَا الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ الْحُسْنَى عَلَى بَنِي إِسْرَآئِيلَ بِمَا صَبَرُواْ وَدَمَّرْنَا مَا كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ وَمَا كَانُواْ يَعْرِشُون} [الأعراف:137].

وە الله ﷿ ئەوەی کە بەسەر پەیامبەرەکەی یوسف هات لەشکۆمەندی وجێنشین بوون لەسەر زەوی لەدووای دوورکەوتنەوە لەخانەوادەکەی وەهەرچی بەسەری هات لەکۆشکی عەزیزی میسر ئەوا بەهۆی ئارامگرتنەکەی وتەقواکەیەوە ڕزگاری بوو؛ {إِنَّهُ مَن يَتَّقِ وَيِصْبِرْ فَإِنَّ اللّهَ لاَ يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِين} [یوسف:90].

وە الله ﷾ سەرکەوتنی بەستوەتەوە بەئارامگرتنەوە، هەروەک ئەفەرمووێت: {يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ اصْبِرُواْ وَصَابِرُواْ وَرَابِطُواْ وَاتَّقُواْ اللّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُون} [آل عمران:200].

هەروەها الله ﷾ باسی کردووە بۆمان کە چاکی سەرەنجام لەدونیادا ئەوا بۆ ئارامگرە تەقوادارەکانە؛ {فَاصْبِرْ إِنَّ الْعَاقِبَةَ لِلْمُتَّقِين} [هود:49].

ئێمە بەدڵنیاییەوە ئەزانین کە بەڵێنی الله هەرگیز هەڵناوەشێتەوە بەڵام ئەوەی جێی پرسیار و تێڕامانە ئەوەیە کە ئێمە تێڕوانینمان کورت کردووەتەوە لەسەر یەک جۆر لەجۆرەکانی؛ ئەویش سەرکەوتنی ئاشکرایە، وە مەرج نیە ئەم سەرکەوتنە خۆی ئەوەبێت کە الله بەڵێنی بە پەیامبەرانی ونێردراوەکانی وبەندە ئیماندارەکانی داوە ، وە ئەوە لە دەروونە لاوازەکان و دۆڕاوەکان نابریسکێتەوە وهەستی پێ ناکەن.

[بەشی یەکەم کۆتایی هات بەدەستکارییەکی کورتەوە]

چالاکیە

سەربازی و ئەمنیەکان

لەگەڵ بەردەوامی جەنگی سەربازانی خیلافەت بۆسەر هێزە کافرەکان، چاوێك دەخشێنین بەهەندێك لەچالاکیەکانی کۆتایی کەجێبەجێکراوە لەلایەن موجاهیدان وسەرکەوتووبوون لەفراوانکردنی دەسەڵاتی خیلافەت وبوون بەهۆکاری ترسان وتیاچوونی وزەلیلی دوژمنانی الله، ئەو چالاکیانە بەشێکی کەمن لەچالاکیەکان کەجێبەجێکراون لەلایەن دەوڵەتی ئیسلامی لەبەرە جیاجیاکان لەرۆژهەلات ورۆژئاوا لەماوەی هەفتەکانی پێشوو.

ویلایەتی جەزائیر:

لە بیست و هەشتی جەمادی یەکەم، سوارچاکێك لە سوارچاکانی شەهادەت توانی لە کردەیەکی شەهادەتخوازی بە جانتایەکی بۆمبرێژکراو بنکەی پۆلیسی جەزائیری مورتەد بەئامانج بگرێت لەناوەڕاستی "قسنطینة".

ویلایەتی صلاح الدین:

لەیەکی جەمادی کۆتایی، سێ ئینغیماسی لە سەربازانی خیلافەت (ئەبو صاڵحی عێراقی و ئەبو یەمانی عێراقی و ئەبو فوئادی عێراقی ئینغیماسیان کرد بۆ بارەگای هەواڵگری سەر بە میلیشیاکانی ئەوانەی پێیان دەڵێن "سرایا السلام" ڕافیزی لە دەوروبەری شاری سامەڕا، کاتێك توانیان دزە بکەن بۆ ناو بارەگاکە، و پێکدانێکی توند ڕویدا، و لەئاکامدا بوە هۆی کوژرانی تەواوی ئەوانەی ناو بارەگاکە بوو، دوای ئەوە ئینغیماسیەکان بەرپەرچی کاروانێکی پاڵپشتی رافیزەیان دایەوە، وە دوای نەمانی زەخیرەیان هەڵسان بە تەقاندنەوەی چاکەتە بۆمبرێژکراوەکانیان لەناوەڕاستی گردبوونەوەی مورتەدان، و ئاماری کردە پیرۆزەکە بریتی بوو لە تیاچوون و بریندارﺑﻮونی بیست و حەوت ئەندام، وە لەنێو تیاچوان ئافسەرێکی هەواڵگری بارەگای سەرکردایەتی "أبومهدي" هەبوو، لەگەڵ زیانێکی گەورە لە باڵەخانە وئامێرەکان.

وە لەنۆی مانگی جەمادی کۆتایی، دوو لە سەربازانی خیلافەت ئەبو عبداللە شامی و ئەبو سوڕاقەی عێراقی ئینغیماسیان

دیمەنی درێژەی هێرشەکەی کابول بۆ سەر نەخۆشخانە سەربازیەکە

کرد بۆ ناو گردبوونەوەیەکی ئەندامەکانی حەشدی ڕافیزی لەگوندی «الحجاج» لە باشوری بێجی، کاتێك پێکدادان ڕویدا دوای ئەوە چاکەتە بۆمبڕێژکراوەکانیان تەقاندەوە دوای نەمانی زەخیرەیان، وە بوە هۆی تیاچوونی چل مورتەد بەلایەنی کەمەوە و برینداربوونی دەیەها لێیان.

ڕۆژهەڵاتی ئاسیا:

لە ڕۆژی هەشتی جەمادی کۆتایی، زیاتر لە ٢٠ ئەندامی سوپای فلیپینی کوژران و چەندانی تریش برینداربوون بەهۆی ڕوبەرووبوونەوەکان لەگەڵ سەربازانی خیلافەت لە شاری «مروای».

وە لەسیازدەی جەمادی کۆتایی، سەربازانی خیلافەت هێرشێکیان ئەنجامدا بۆ سەر پێگەکانی سوپای فلیپینی لە گوندی «داتو سلبو» لە باشوری شاری «کوتاباتو»، لە فلیپین، لەئاکامدا بوە هۆی کوژرانی سەربازێکی خاچپەرست.

وە لە شازدەی جەمادی کۆتایی، دەستەیەك لە سەبازانی خیلافەت بەرپەرچی هەڵمەتێکی سوپای فلیپینی خاچ پەرستیان دایەوە بۆسەرپێگەکانی موجاهیدا لەناوچەی «داتوسلیبو» لە باشوری شاری «کوتاباتو»، بەشێوەیەك موجاهیدان کۆمەڵێك لە بۆمبی چینراویان پێ یاندا تەقاندەوە ، وە بۆ ماوە چەند کاتژمێرێك لەگەڵ خاچپەرستان پێکیانداداا، سەرئەنجام بووە هۆی تیاچوونی دوو فەرماندە بە پلەکانی عەقید و نەقیب، وەهەروەها دە ئەندام لە سوپای فلیپینی، لەگەل برینداربوونی ژمارەیکی تر وتێکشکاندنی ئامێرێکی سەربازی، وە دوای ئەوە هەڵاتن بە شکستخواردوویی.

ویلایەتی خۆڕاسان:

وە لەنۆی جەمادی کۆتایی، پێنج لە سوارچاکانی شەهادەتخواز (عبدالرحمن الطاجیکي و إبراهیم الطاجیکي، و سعد خۆڕاسانی، و جەعفەرهیراتی و موسلیم کابولی) دەرچوون بەرەو نەخۆشخانەی کابولی سەربازی تایبەت بە چارەسەرکردنی سەربازە مورتەدەکان، کاتێك یەکێك لە سوارچاکەکان هێرشێکی کتوپڕی کردە سەریان بە سەیارەیەکی بۆمبڕێژکراو دەروازەی نەخۆشخانەکەی کردە ئامانج، دوای ئەوە چوار سوارچاکەکەی تر چونە ناو باڵەخانەکە و ئەوەندەیان لە مورتەدان کوشت کە الله ویستی لەسەر بوو وپێکدادانیان کرد لەگەڵ هێزە مورتەدەکان ئەوانەی هەوڵی هەڵکوتانە سەر باڵەخانەکەیان دا، و پێکدادانەکە بەردەوام بوو بۆ ماوەی نزیکەی ٧ کاتژمێر لەمیانەیدا سوارچاکەکان پشتێنە بۆمبڕێژکراوەکانیان تەقاندنەوە بەسەریان دوای کۆتایی هاتنی زەخیرەیان، وە ئاماری ئەم کردەیە بریتی بوو لە کوژران وبرینداربوونی نزیکەی ٤٠٠ مورتەد لەسوپا و هەواڵگری.

بەنگال:

وە لە هەژدەی جەمادی کۆتایی، سەربازێکی خیلافە لە بەنگیلادیش هەستا بە ئەنجامدانی کردەیەکی شەهادەتخوازی بە پشتێنێکی بۆمبڕێژکراو ،کە سەربازگەیەکی هێزەکانی هەڵبژاردەی کردە ئامانج لە شاری (داکا).

وە لە بیست و پێنجی جەمادی کۆتایی، برای شەهادەتخواز ئەبو محمدی بەنگالی توانی بگات بە یەکێك لە بازگەکانی فرۆکەخانەی نێودەوڵەتی لە شاری داکا، و دوای گەیشتن بە ناوەڕاستی مورتەدانی پۆلیسی بەنگاڵی پشتێنە بۆمبڕێژکراوەکەی تەقاندنەوە بەسەریان، لەئاکامدا بوە هۆی تیاچوونی ژمارەیەکیان و برینداربونی ئەوانی تر.

وه لە بیست و شەشی جەمادی كۆتایی، دەیەها كوژراو وبریندار كەوت لە هێزەكانی بەنگالی بەهۆی بۆمبێكی چێندراو بەسەر بازگەیەك لە «سیلهت» لە باكوری رۆژهەڵاتی بەنگال.

ویلایەتی حەلەب:

وه لە بیستی جەمادی كۆتایی، ژمارەیەك لە سەربازانی خیلافەت گورزە هێرشێكیان كردە سەر پێگەكانی سوپای نوسەیری لە گوندی (جب أبیض) لە باكوری شاری (دالر الفتح)، كاتێك ئینغیماسیەكان ڕوبەڕوبونەوەیەكی توندیان ئەنجامدا لەمیانەیدا زیاتر لە ٣٠ مورتەدد كوژران پێش ئەوەی براكان بگەڕێنەوە بۆ پێگەكانیان بە سەلامەتی، وه هەروەها چەند ئینغیماسیەكی تر لە موجاهیدان دەرچوون بەرەوناوەڕاستی گردبوونەوەیەكی تری سوپا لە گوندی تەلمەعز لە باكوری رۆژئاوای شاری (دار الفتح)، وبوه هۆی تیاچوونی ١٥ مورتەد وه موجاهیدان،گەڕانەوە بۆ پێگەكانیان بە سەلامەتی.

ویلایەتی بەغداد:

لە بیست ویەكی جەمادی كۆتایی، یەكێك لەدەستەكانی ئەمنی سەیارەیەكی بۆمبڕێژكراوی لەناوچەی گەڕەكی عامیل ڕاگرت و تەقاندیەوە بەسەر گردبوونەوەیەكی ڕافیزە هاوەڵگەڕەكان لە رۆژئاوای بەغداد، وه بوه هۆی تیاچوونی بیست ویەك ئەندام و برینداربوونی زیاتر لە چلی تر.

بەریتانیا:

لە بیست و سێی جەمادی كۆتایی، یەكێك لەسەربازانی خیلافەت بەناوی خالد مسعود هەڵسا بەكردەیەك لە شاری «لندن» لەلانەی خاچپەرستان وەك وەڵامدانەوەیەك بۆ بانگەوازی دەوڵەتی ئیسلامی بەمەبەستی بەئامانجگرتنی هاوڵاتیانی هاوپەیمانیەتی خاچپەرستی، كاتێك بەسەیارەكەی دەیەها كافری پانكردەوه لە پردی «ویستمنستر»، وه بوه هۆی كوژرانی سیان و برینداربوونی زیاتر لە پەنجا، پاشان هەڵیكوتایە سەر پەرلەمانی بەریتانیا ویەكێك لە ئەندامەكانی پۆلیسە پاسەوانەكانی پەرلەمانی بەریتانیای بەچەقۆ كوشت.

ویلایەتی قەوقاز:

لە بیست و پێنجی جەمادی كۆتایی، ٨ ئینغیماسی لە سەربازانی خیلافەت توانیان هەڵبكوتنە سەر بنكەیەكی سەربازی پاسەوانی بتی نیشتیمانی ڕوسی لە نزیك گوندی (ناورسكیا) لە باكووری رۆژئاوای گرۆزنی لە شیشان، كاتێك توانیان ڕووبەڕووبنەوە لەگەڵ ئەوانەی لە بنكەكەدا بوون بە چەكی سوك بۆ ماوەی چەند كاتژمێرێك، لە ئاكامدا بووە هۆی كوژرانی بە لایەنی كەم شەش سەربازی سوپای ڕوسی كافر و برینداربوونی سیانی تر.

ئەنجامی هێرشەكەی سەر شاری لەندەن

چالاکیەکانی سەربازانی خیلافەت لە

ڕۆژهەڵاتی ئاسیا

لەسەرەتای بەیعەتیان بە پێشەوای باوەڕداران

لە ڕەبیعی یەکەمی 1437 ک

872

کوژراو و بریندار

کوژراو و بریندار لە سوپا و پۆلیسی خاچپەرستەکان

چەندین هێرش بۆ سەر کلێسا موحاریبەکان

10

ئامێری تێکشکاو

دیل لە سوپا و پۆلیسی خاچپەرستان

بەرپەرچدانەوەی

4

هێرشی خاچپەرستان لەلایەن موجاهیدانەوە

20

دیل

22

چالاکی جۆراوجۆر

کردەی تایبەت

خستنەخوارەوەی فڕۆکەیەکی جەنگی و پێکانی یەکێکی تری سەر بە سوپای خاچپەرست

ئازادکردنی 30 دیل کە ژمارەیەك موجاهیدان تیادا بوو، دوای هەڵکوتانە سەر بەندینخانەیەك لە شاری مراوی

کۆنترۆڵکردنی 3 شوێنی ستراتیژی لە دورگەی باسیلان لە باشوری فلیپین

النبأ

نیعمەتی لەشساغی و تاقیکردنەوە بە نەخۆشی

الله تعالی فەرمانی کردووە بە بەندەکانی بەوەی کەخۆیان بپارێزن لە هەرشتێك کە ئازار وزیانبەخش بێت بۆیان، وە ڕێنوێنی کردوون وهانیداون لەسەر شتە پاك وچاکەکان وە پیسیەکانی لەسەر حەڕامکردوون، ئەو پیسی وچەپەڵیانەی کە زیان بەئەقڵ ولاشەیان دەگەێنیت، وەپەیامبەرەکەی بەم ڕێبازە ڕەبانیە تەواوکراو و کامڵەوە ناردووە ئەو بەرنامەیەی کە کاروباری ئاین ودونیای لە خۆگرتووە، جا بەکۆمەڵێك بەخششی پەروەردگارڕازێندرایەوەﷺسونەتی پێغەمبەر دەفەرموێت:ﷻئەوەی کە بیر ولاشەی مسوڵمان دەپارێزێت، الله {الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَاةِ وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ} [الأعراف: 157]، واتا: ئەوانەی کە هەواڵدەرە نەخوێندەوارە دەکەون ئەوەیﷺشوێنی ئەم پێغەمبەرە کە گاورو جوو، دەیبینن وپەیدای دەکەن کە نووسراوە لای ئەوان لە تەورات وئینجیلدا، فەرمانیان پێدەکات بەچاکە وقەدەغەی گوناە وخراپەیان لێدەکات وهەرچیەک پاک وچاکە بۆیان حەڵاڵ دەکات و هەرچی پیسیە لێیان حەڕام و قەدەغە دەکات.

لە گوتەیەکیدا دەفەرموێت: وە فەرمایشتی:رحمه الله پێشەوا تەبەری هەرچیەک پاک وچاکە بۆیان حەڵاڵ دەکات: وە ئەوەش ئەمەیە کە لەسەردەمی نەفامی (پێش ئیسلام) حەڕامی نەدەکرد، لە بڕینی گوێی وشتر وبەڕەڵاکردنی وسەربڕینی بەرخی ساوا بۆ بتەکان وئازادکردنی وشتری نێر، وە پیسیەکانیان لەسەر حەڕام دەکات: ئەوەش لە گۆشتی بەراز وڕیباو لەوانەی کە حەڵاڵیان دەکرد لەو خواردن قەدەغە وحەڕامی کردبوون.ﷻوخواردنەوانەی کە الله

تەندروستی نیعمەتێکە زۆرینەی خەڵکی لێی بێئاگان

وە لە مەزنترین ئەو بەهرە وبەخششانەی پەروەردگار داویەتی بەدروستکراوەکانی نیعمەتی (لەش ساغی) و تەندروستییە ئەوەیش تەنها ئەو کەسانەی لەدەستیان دابێت پێی دەزانن و هەستی پێ دەکەن، وە ئەگەر کەسێك لەدەستیشی دابایە ئەوا هەرشتێکی

که هەیەتی دەیبەخشی تا چارەسەری خۆی پێ بکات وتەندروستی بۆ بگەڕێتەوە وە هەرچیەك بیتوانیبا بۆ ئەمە دەیکرد، وە بەڕاستی نیعمەتی لەشساغی لە سوننەتدا ئاماژەی پێ کراوە وەك ئەوەی کە(بوخاری لە (الأدب المفرد))دا وەجگە لەویش گێڕاویانەتەوە، : (هەرکەس ڕۆژی کردەوەﷺئەویش فەرموودەی پێغەمبەر بە ئارامی ودڵنیابوو لە سەر وماڵی وە لەشساغ بوو، وە خۆراکی ئەم ڕۆژەی هەبوو وەك ئەوە وایە هەموو دونیای پێدرابێت و لەﷺبووبێتە موڵکی ئەو)، وەهەروەها هەروەك پێشەوا بوخاری گێڕاویەتەوە ودەفەرموێت:ﷺصەحیحەکەیدا لە ئیبن عەباس فەرموویەتی: (نعمتان مغبون فيهما كثير من الناسﷺپێغەمبەر الصحة والفراغ)، واتا: دوو نیعمەت هەن کە زۆرێك لە خەڵکی بێ لە ڕاڤەیﷺبەتاڵ ئاگان لێیان ئەوانیش تەندروستی و کاتە، ئیبن ئەم فەرمووده پیرۆزەدا دەڵێت: واتای فەرمودەکە ئەوەیە کە مرۆڤ کات وبواری نابێت تاوەکو تەواو تەندروست نەبێت، جا هەرکەس ئەمەی هەبوو با سوربێت لەسەر ئەوەی کە بێئاگا نەبێت بەوەی بکات لەسەر ئەوەی کە پێی بەخشیوە،ﷺکە سوپاسگوزاری الله وە هەرکەس سوپاسگوزار بوو بە جێبەجێکردنی فەرمانەکانی ودورکەوتنەوە لەوەی کە نەهی لێی کردوە، جا هەرکەس بەهرەمەند نەبوو لەم نیعمەتانە ئەوا مایە پوچە.

حەڕامکردنی زیاندان لە لاشە و نەفس

وە لەسەرسوڕهێنەرەکان ئەوەیە کە هەندێك لە خەڵکی هەوڵدەدەن بۆ تێکدانی گیانی خۆیان بە دەستەکانیان بەوەی کە پەروەردگار حەڕامی کردووە لە لەناوبەرەکان و پیسی و زیانبەخشەکان، وەکو جگەرە و ئەومادده بێهۆشکەرانەی ئەقڵ لەکاردەخەن و لەدەستی دەدەن بە ڕێژەی لەناوبردن و زیانێکی گەورە بەلاشە دەگەینێت، جا ئەم جۆرە حەڕامکراوانە وجگە لەمانەش لە حەڕامکراوەکان ﷺخۆکوشتنێکی هێواش و لەناوبردنی لاشەیە، جا بەڕاستی الله نەهی کردووە لە خۆکوشتن وە فەرموویەتی: {وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا} [النساء: 29]، واتا: وە بەدەستی خۆتان خۆتان مەکوژن بەڕاستی پەروەردگار بە میهر وبەزەییە بەرامبەر بە ئێوە، وە بەم شێوەیە شەریعەتی پاك بۆ بەندەکان هاتوە بۆ پاراستنی ئاین و گیان، وە لە پێناو ئایندا ڕێگە بە نەفس دەدات بۆ جیهادکردن لەپێناو تاوەکو ئاشوب بەرپا نەبێت و ئاین هەمووی بۆ پەروەردگارﷺالله بێت، بەڵام جگە لەمە دروست نییە بۆ مسوڵمان کە زیان بەلاشەی خۆی بگەیێنێت یان کارێك بکات زیانبەخش بێت بۆ تەندروستی جا بەهەرهۆکارێك بێت، لە ڕاستیدا (حاکم) لە مستدرك دا لە جابرەوە گێڕاویەتەوە کە پیاوێك لە هۆزی (توفەیڵی کوڕی عەمری دەوسی) جا پیاوەکە نەخۆشﷺلەگەڵ (توفەیڵ) کۆچی کرد بۆلای پێغەمبەر کەوت، گوتی: زۆری بۆهات جا هات بۆ لای کەل وپەلە سەربازیەکانی ڕمێکی هەڵگرت وپەنجەکانی خۆی پێ قرتاند جا بەمە مرد، دوای ئەمە (توفەیڵ) لە خەودا بینی پێی گوت: پەروەردگار چی لێکردی؟ لێم خۆشبوو،ﷺ گوتی: بەهۆی هیجرەتەکەمەوە بۆ لای پێغەمبەر وە پێی گوت: ئەی سەبارەت بە دەستت چی؟ گوتی: پەروەردگار فەرمووی بەڕاستی من شتێك لە تۆدا چاك ناکەمەوە کە بەدەستی ﷺخۆت خراپت کردووە، گوتی: جا (توفەیڵ) ئەمەی بۆ پێغەمبەر گێڕایەوە ئەویش دەستەکانی بەرزکردەوە و فەرمووی: (پەروەردگارا لە دەستەکانیشی خۆشببە)، جا ئەم پیاوە مەبەستی خۆ کوشتن نەبووە بەڵام کارێکی کرد کە بووە هۆی گیان لەدەستدانی، وە الله بەهۆی هیجرەتەکەیەوە لێی خۆشبوو وەك لەنزاکەی پێغەمبەرﷺ دیارە، وە براوانە پەروەردگار چی پێ فەرمووە: بەڕاستی من شتێكﷺ لە تۆدا چاك ناکەمەوە کە بەدەستی خۆت خراپت کردووە، جا ئەم گیان ولاشەیە ناخرێتە مەترسی و لەناوچوونەوە تەنها بۆ ڕازی کردن وپەرستشی پەروەردگار نەبێت نەوەك بۆ حەزوئارەزوی دەرون وخۆشیەکان و پاڵنەرەکانی.

ئارام گیری لەسەر نەخۆشی.... سوننەتی پێغەمبەران و ڕێبازی پیاوچاکانە

لە نێوان نیعمەتی لەشساغی و نیعمەتی چارەسەری پێویستە لەسە هەموو مسوڵمانێك کە پشت بەپەروەردگار ببەستێت وپاشان هۆکارەکانی چارەسەری بگرێتە بەر، جا ئەگەر شیفای درا ئەوا تەنها وەیە، وە ئەگەر چارەسەریش نەبوو ئەوا با گومانی باش بەﷺلە الله پەروەردگاری بەرێت کە دیارە ئەو بەرزبوونەوەی پێگە وسڕینەوەی تاوانەکانی بۆ ئەو ویستووە بە هەرشتێك کە توشی هاتووە لە هەر ئازارێکی لاشەیی ودەرونی، جا بامسوڵمان پاداشتەکەی بە ئارامگرتن لەسەر ناخۆشی ونەهامەتیەکان هەژمار بکات جابەراستی ئەمە بارودۆخی باوەڕدارە لە خۆشی وناخۆشیدا، هەردوو شێخەکە کە فەرموویەتی: (هەر شتێك کەﷺگێڕاویانەتەوە لە پێغەمبەر توشی مسوڵمان دێت لە دەرد ونەخۆشی، وخەم ودڵتەنگی وئازار ﷺوخەفەت، تەنانەت ئەگەر درکێکیشی پێدا بچێت، ئیلا الله دەیکاتە هۆکاری سڕینەوەی تاوانەکانی).

هەر لەبەر ئەوەشە کەهەندێك لە پێشینانی ئوممەت دڵخۆش دەبوون کاتێك کە نەخۆش دەکەوتن، جا بەڕاستی بەهێزترین تاقیکردنەوە وئازار بۆ پەیامبەرانە لەدوای ئەوانیشەوە پلە بەپلە دێتە خوارەوە، پێشەوا بوخاری لە صەحیحەکەیدا لە حاریثی کوڕی سوەیدەوە وە گێڕاویەتەوە لە -عبدالله-وە کە دەڵێت: چومە لای لەکاتێك ئەو تای لێ هاتبوو، جا گوتم ئەی پێغەمبەرﷺپێغەمبەر تۆ تایەکی بەهێزت لێیە، فەرمووی: (بەڵێ منیش تام لێدێت بەﷺ ئەندازەی دوو پیاو لەئێوە)، منیش گوتم ئەوە لەبەر ئەوەیە کە تۆ دوو پاداشتت بۆ هەیە؟ فەرمووی: (بەڵێ هەر ئەمەیە، وە هەروەها هەر مسوڵمانێك توشی ئازارێك دێت، لە درکێك تا زیاتر، ئیلا الله تاوانەکانی پێ ئەسڕێتەوە، وەك چۆن درەختێك گەڵاکانیﷺ ئەوەرێت)، هەروەك ئەوەی کە پێغەمبەر ئەیوب علیه السلام توشی هات لەو نەخۆشیەی کە درێژەی کێشا، وە پەروەردگار ستایشی ئارامگیریەکەی کرد وفەرمووی: {إِنَّا وَجَدْنَاهُ صَابِرًا نِعْمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ أَوَّابٌ} [ص: 44]، واتا: ئێمە بینیمان بەڕاستی ئارامگر بوو بەندەیەکی باش و ڕێك بوو بەڕاستی ئەو تۆبەکارو دڵ وابەستەی پەروەردگارە، ﷺئینجا لەڕاستیدا ئەو بەشێوەیەکی ڕاستەوخۆ داوای لە الله نەکرد بەڵکو لەوپەڕی ئەدەب وڕەوشت وجوان پاڕانەوەوە گوتی: {مَسَّنِيَ الضُّرُّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ} [الأنبياء: 83] ، واتا: پەروەردگارا بەڕاستی من ئازار و ناخۆشیم توشهاتووە وە تۆش لەهەموو کەس

سود له گەنجیت وەربگرە پێش پیربوونت

بەسۆز وبەزەیی تریت، وە ئەم بەم شێوەیە نزای نەکرد تا ئەوەی ساڵانێکی زۆری بەسەردا تێپەڕی، کە ئازاری نەخۆشیەکەی دەچێشت وخەڵکیش لێی دووردەکەوتنەوە، لەگەڵ ئەوەشدا ئەو چاوەڕێی پاداشت بوو بەم ئارامگریەی لەسەر تاڵی ئازارەکەی، جا نەخۆشیەکەی چەندە درێژەی کێشا تا ئەوەی پەنای برد بۆ گەورەترین هۆکار، کە ئەویش داواکردن وپاڕانەوەیە لە الله وەهەر ئەوەش ڕێبازی شوێنکەوتەی ﷺ پێغەمبەرانن، بێ گومان ئەبو داوود لە پەرتوکی (الزهد) گێڕاویەتەوە بەوەی گوتی: (هەژاریم ﷺ کە ئەبو دەرداء خۆشدەوێت وەك خۆ بەکەمزانێك لە بەرامبەر پەروەردگار، وە مردنم خۆش دەوێت وەك تامەزرۆییەك بۆ پەروەردگارم، وە ئارەزوی نەخۆشکەوتن دەکەم بۆ پاکبوونەوەی تاوانەکانم).

کێ بەهەشت بە ئارامگیری دەکڕێت؟

وە لە سەرسوڕهێنەرەکانی وەچەی یەکەم لە ئارامگری لەسەر نەهامەتی تاقیکردنەوە وەك ویست وداوایەك بۆ بەهەشت، وەك ئەوەی پێشەوا بوخاری لە عەتائی کوڕی ئەبی ڕەباح دەیگێڕێتەوە کە دەڵێت: ئیبن عەباس پێی گوتم: ئایا ئافرەتێك لە ئافرەتانی ئەهلی بەهەشتت پێشانبدەم؟ منیش گوتم: بەڵێ گوتی: ئا ئەم ئافرەتە وگوتی: من نەخۆشی بورانەوەم ﷺ ڕەش پێستە هاتە لای پێغەمبەر لەگەڵدایە، وەلەکاتی بورانەوەکە جلوبەرگەکەم دائەماڵدرێت و لاشەم دەرئەکەوێت، داوای شیفام بۆ بکە لەپەروەردگار، فەرمووی: (ئەگەر ئارامبگریت بەهەشتت مسۆگەرە ﷺ پێغەمبەریش وە ئەگەر دەتەوێت تا داوای شیفات بۆ بکەم). ئافرەتەکەش گوتی: من لاشەم دەرئەکەوێت دوعام بۆ بکە کە لاشەم دەرنەکەوێت، ئەمیش دوعای بۆ کرد)، جا ئەم ئافرەتە ئیماندارە ئازاری ئەم نەخۆشیەی گرتە خۆی و ئارامی گرت لە دونیادا تا بەهەشت وناز ونیعمەتەکانی بەدەست بهێنێت، جا تۆ بیر لەمە بکەوە وسەرنج بدە.

وە هەرکەس ئەم بارەی پێ نامۆبوو ئەم فەرموودەیەی بەسە کە فەرمووی: ﷺ ترمزی لە جابرەوە وە گێڕاویەتەوە و دەڵێت: پێغەمبەر (يود أهل العافية يوم القيامة حين يعطى أهل البلاء الثواب لو أن جلودهم كانت قرضت في الدنيا بالمقاريض)، واتا: لەشساغان وئەوانەی تەندروستیان سەلامەتە کاتێك دەبینن لە ڕۆژی دوایدا کە چۆن ئەو کەسانەی توشی نەخۆشی و نەهامەتی هاتون پاداشتیان دەدرێتەوە، ئەوانیش خۆزگەی ئەوە دەخوازن کە پێستیان بە چەقۆ یان هەرشتێکی تر بڕدرابا و شەقکرابا.

بەهرەمەندی کردووە و نیعمەتی داوەپێی ﷺ جا هەرکەسێك کە الله بە لەشساغی وسەلامەتی باش؛ پێویستە لەسەری کە سوپاسی پەروەردگار بکات لەسەر ئەم نیعمەتە، وەسوپاس گوزاربێت لەسەر ﷺ ئەوەی کە بۆی هاتۆتە پێش یان پێی دراوە کە بۆپەرستشی الله فەرمانی پێکردووە: {وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ ﷺ بیخاتەکاروەك الله الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا} [القصص: 77]، واتا: هەوڵبدەی ئەوەی کە پەروەردگار پێی بەخشیویت بەهەشت وڕۆژی دوایی پێ بەدەست بێنیت وە هەروەها بەشی خۆشت لە دونیادا لەبیرمەکە، جا پێویستە لەسەری کە ڕۆژانی لەشساغی وسەلامەتی وهێزی خۆی بەهەند وەربگرێت وبیقۆزێتەوە بۆ زیادکردنی یەکە وڕەسیدی لە چاکەکان بەر لەوەی کە نەخۆشی وپیری ولاوازی ماندوو وشەکەتی وەسەیەت وئامۆژگاری بۆی کردووە: ﷺ بکات، وەك پێغەمبەر (اغتنم خمسا قبل خمس: شبابك قبل هرمك، وصحتك قبل سقمك، وغناك قبل فقرك، وفراغك قبل شغلك، وحياتك قبل موتك) [حاكم گێڕاویەتەوە لە المستدرك]، واتا: سود ببینە لە پێنج شت لەدەستی مەدە بەرلە پێنج شت: گەنجیەتیت بەرلە پیربوونت، تەندروستیت بەرلە نەخۆشکەوتنت، دەوڵەمەندیت بەرلە هەژار بوونت، کات و فرسەتت بەرلەسەرقاڵبوونت، وە ژیانت بەرلە مردنت، وە هەرکەس تاقی کرایەوە و توشی نەخۆشی هات با سوپاسی پەروەردگار بکات لەسەر ئەوەی کە توشی هاتووە، جا بەڕاستی هەندێك نەهامەتی سوك و سادەترن لە هەندێکی تر، وە با ئارامگربێت لەسەر ئەوەی وە بەتایبەت ئەگەر ﷺ توشی هاتووە، بە هیوای پاداشت لای الله لە پێناو پەروەردگاردا برینداربوو، جا ئەگەر ئارامی گرت لەسەری، وە سوپاسی پەروەردگاری کرد بەوەی کە بەهرەمەندی کردووە و منەتی ناوەتە سەری بەبریندارب‌وونی لە پێناو ئەودا جا بەڕاستی ئەم هەڵوێستە لە کارە پەسەند و کردەوە پایەدارەکانە.

وە داوا لە پەروەردگار دەکەین کە شیفا وچارەسەری گشت نەخۆشانی مسوڵمانان بدات، وە ئەوەی کە توشیان هاتووە بیکاتە پاککەرەوەی گوناهەکانیان، وە بەرز کەرەوەی پلەکانیان، وە هەر خۆی یار ویاوەر وخاوەنی ئەمەیە، والحمد لله رب العالمين.

تیرۆری دادگۆری لە لەندەن

سەربازی خیلافەت

خالید مەسعود تقبله الله

کاریگەری

- 4 کوژراو یەکێکیان پۆلیس بوو
- زیاتر لە 50 بریندار

ئامانجەکان

- پردی وێنستمینستەر
- پەرلەمانی بەریتانی

چەکی بەکارهاتوو

- سەیارەیەکی بەکرێگیراو
- چەقۆ

رۆمیە

گەڕانەوەی حوکم بۆلای تاغــــوت

نوسینی سولەیمانی کوڕی عبداللە کوڕی محمد کوڕی عبدالوهاب

شێخ سولەیمانی کوڕی عبداللە کوڕی محمد کوڕی عبدالوهاب ﵀ لەڕاڤەی ئەم ئایەتانە:

{أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا * وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ رَأَيْتَ الْمُنَافِقِينَ يَصُدُّونَ عَنْكَ صُدُودًا * فَكَيْفَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ ثُمَّ جَاءُوكَ يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا إِحْسَانًا وَتَوْفِيقًا} [النساء: 60 - 62]

دەڵێت: "ئەوەی مانای لا اله الا الله بزانێت دەبێت ملکەچ بێت بۆ حوکمەکەی، وە تەسلیمی فەرمانەکانی بێت کە لەڕێگەی پێغەمبەرەوە هاتوە ﷺ، ئەوەی شایەتی دا بە «لا اله الا الله» پاشان ڕوی وەرگێڕا بۆ حوکمی غەیری پێغەمبەر ﷺ لە کاتی ناکۆکیەك ئەوە درۆی کردوە لە شایەتی دانەکەی.

کاتێك تەوحید بونیاتنراوە لەسەر دوو شایەتی دانەکە کەواتە یەکێکیان لەوەی تر دانابڕێت و بەیەکەوە دەبن، کە لەپێشتر لەم پەرتوکە باسمان کرد [واتە (کتاب التوحید)ی باپیری شێخ محمدی کوڕی عبدالوهاب ﵏] لە مانای "لا اله الا الله" کە بەڵێنی الله بۆ سەر بەندەکانی مسۆگەر دەکات، لەم بابەتە

دادگای تاغوتی (دادگای تاوانی نێونەتەوەیی)

لەسەر مانای "محمد رسول الله" کە مانای پێغەمبەرە ﷺ وە ئەوە دەچەسپێنێت کە ئەوە بەندەیەکە وناپەرسترێ، وەپێغەمبەرە ودرۆناکات، بەڵکو گوێڕایەڵی دەکرێت و شوێنکەوتەی دەبیت، لەبەر ئەوەی لەلایەن (الله)وە ڕاسپێردراوە ئەو ﷺ پلەی گەیاندنی ڕیسالە وگەیاندنی ئەوەی هەیە کە بۆی نێدراوە لەلایەن الله، وە حوکمکردن لە نێوان خەڵکی لەو شتانەی کە ناکۆکن لەسەری، چونکە ئەو حوکم بەجگە لە حوکمی الله ناکات وە خۆشەویستی ئەو لەسەروی خانەواده وسامان و نشتیمانە وهیچ پلەیەکی خوایەتی تێدانیە، بەڵکو ئەوە بەندەی الله و نێردراویەتی، هەروەك الله ﷻ دەفەرموێت: {وَأَنَّهُ لَمَّا قَامَ عَبْدُ اللَّهِ يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدًا} [الجن: 19]، وە پێغەمبەر ﷺ فەرموویەتی: (بەڕاستی من بەندەی (الله)م بڵێن بەندەی الله وپێغەمبەرەکەی) [رواه البخاري].

وە لە پێویستیەکانی بریتیە لە شوێنکەوتنی وگەڕاندنەوەی حوکمەکان بۆلای لە کاتی ناکۆکی، وە وازهێنان لەحوکمی غەیری ئەو، وەك مونافیقەکان ئەوانەی کە بانگەشەی ئەوە دەکەن باوەڕدارن وحوکم دەگەڕێننەوە بۆلای جگە لەو، جا بەهۆی گەڕاندنەوەی حوکمەکان بۆلای پێغەمبەر لەکاتی ناکۆکی ئەوە بەندە دەگاتە کەمالی تەوحید وکەمالی شوێنکەوتن، هەر ئەوەش خۆشبەختی تەواوە ومانای هەردوو شەهادەتەکەیە، ئەگەر ئەوەمان بۆ ڕونبویەوە کە مانای ئایەتەکە بریتیە لە: بەڕاستی الله ئەو کەسەی بە بێباوەڕ داناوە کە بانگەشەی باوەڕدەکات ودەڵێت باوەڕم هێناوە بەوەی الله دایبەزاندوە بۆ سەر پێغەمبەر ﷺ وپێغەمبەرانی پێش ئەو لەکاتێك کە دەیەوێت لە کاتی ناکۆکی حوکم بگەڕێنێتەوە بۆلای غەیری قورئان و سوننەت، هەروەك دانەر لە هۆکاری دابەزینی ئایەتەکە دەڵێت: ئیبن قەیم دەڵێت: "وە تاغوت هەرکەسێکە کە لە سنوری خۆی ببەزێنێت"، هەرکەسێك ئەگەر حوکم بگەڕێننەوە لەکاتی ناکۆکبوونیان ونەگەڕێنەوە بۆلای قورئان وسونەت ئەوة ئەو کەسە کافرە، لەبەر ئەوەی یەکێك لەسنورەکانی بەزاندوە، وەئەوەش کە جگە لە الله بپەرستێت ئەوە تاغوتە وسنورەکەی خۆی بەزاندوە، بەندایەتی بۆ کەسێك کردوە کە ناکرێت بکرێت بە الله، هەروەها ئەوەی بانگەشە بکات بۆ گەڕاندنەوەی حوکمەکان بۆ جگە لە الله و پێغەمبەرەکەی ﷺ ئەوە بانگەشەی کردوە بۆ حوکم گەڕانەوە بۆ لای تاغوت، سەیر بکەن الله چۆن لەم ئایەتە ئینکاری کردوە لەم حوکمڕانیە وبانگەشەی ئەو کەسەی بەدرۆداناوە کە دەیەوێت حوکمەکان بگەڕێنێتەوە بۆلای جگە لە الله وپێغەمبەرەکەی و لەهەمان کاتدا بانگەشەی ئەوە دەکات دەیەوێت حوکم بگەڕێنێتەوە بۆ لای الله وڕەسولەکەی ﷺ لەبەر ئەوەیە کە الله نافەرموێت: (ألم تر إلى الذين آمنوا) واتە: سەیری ئەوانە ناکەن کە باوەڕیان هێناوە، چونکە ئەگەر ئەوان لە ئەهلی باوەڕبایەن ئەوە حوکمیان دەگەڕاندەوە وەکە الله دەفەرموێت {يَزْعُمُونَ} ئەوە لە زۆرکات بۆ کەسێك بەکاردێت کە بانگەشەی شتێك بکات وپێچەوانەی ئەو شتە بکات ودرۆزن بێت، ئیبن کەثیر دەڵێت: "ئەم ئایەتە بەخراپە باسی ئەو کەسانە دەکات کە لایانداوە لە قورئان و سونەت وحوکم دەگەڕێننەوە بۆلای جگە لەوان، مەبەستی ئایەتەکە لە تاغوت ئەوەیە لێرەدا، وە کاتێك دەفەرموێت: {وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ} واتا: فەرمانیان پێکراوە کە کوفر بکەن بەتاغوت، ئەوەش بەڵگەیە بۆ ئەوەی کە گەڕاندنەوەی حوکم بۆلای تاغوت پێچەوانەی ئیمانە، ودژیەتی باوەڕ جێگیرنابێت ئیلا بەتەکفیرکردنی تاغوت ونەگەڕاندنەوەی حوکم بۆلای، ئەوەی کوفر نەکات بەتاغوت باوەڕی بەالله نیە، وەکاتێك دەفەرموێت: {وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا}، واتە: چونکە ویستنی گەڕاندنەوەی حوکم بۆلای غەیری قورئان وسوونەتی پێغەمبەر ﷺ گوێڕایەڵیکردنی شەیتانە، کە شەیتان بانگەوازی حیزبەکەی دەکات بۆ ئەوەی ببن بەئەهلی ئاگر، وە ئەم ئایەتە بەڵگەیە لەسەر ئەوەی کە وازهێنان لەگەڕاندنەوەی حوکم بۆلای تاغوت (هەر شتێك جگە لە قورئان و سونەت) واجبە، وەئەوەی حوکم بگەڕێنێتەوە بۆلای تاغوت، باوەڕدار نیە، بەڵکو موسڵمان نیە.

وە کاتێك دەفەرموێت: {وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى

مەلیك سەلمانی تاغوت بەهاوڕێیەتی دادوەرە تاغوتەکان

الرَّسُولِ رَأَيْتَ الْمُنَافِقِينَ يَصُدُّونَ عَنْكَ صُدُودًا}، واتا: ئەگەر داوایان لێکرا حوکم بگەڕێننەوە بۆلای الله وڕەسولەکەی ئەوە پشتی لێهەڵدەکەن بەخۆبەگەورەزانینەوە، هەوەك الله ﷻ دەفەرموێت: {وَإِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ مُعْرِضُونَ} [النور: 48].

ئیبن قەیم دەڵێت: "ئەوە بەڵگەیە لەسەر ئەوەی کەبانگکرا بۆ حوکمی الله وڕەسولەکەی ڕازی نەبوو وخۆی بەگەورەزانی ئەوە مونافیقە، وە{يَصُدُّونَ} لێرەدا مانای پشت هەڵدەکەن، نەوەك بەمانای ڕێگری لە کەسانی تر دەکەن"، ئەگەر پشتکەر لەم بابەتە مونافیق بێت، ئەی چی بەوکەسە دەڵێین کە نەوەك تەنها پشتی لێکردوە بەڵکو هەڵساوە بەڕێگری کردن لەخەڵکی بەوتە وکردار ودانانی پەرتوك تاحوکم نەگەڕێننەوە بۆلای الله وڕەسولەکەی، پاشان پێی وایە کەئەو حەزی لە چاکسازیە وتەنها مەبەستی پێی چاکەیە؛ چاکە لای ئەو تێکەڵکردن وڕێکخستنە لەنێوان حوکمی تاغوت وحوکمی قورئان و سونەت؟

دەڵێم: ئەوە حاڵی زۆربەی ئەو کەسانەیە کەبانگەشەی زانست وباوەڕدەکەن لەم سەردەمەدا، ئەگەر پێیان بگوترێت وەرن حوکم بەقورئان وسونەت بکەن {دەبینیت ڕێگری دەکەن وخۆیان بەگەورە دەزانن} [المنافقون: 5]، وە بیانویان بۆ دەهێننەوە بەوەی کەئەوان نازانن وعەقڵیان نیە، {بەڵکو الله نەفرەتیان لێدەکات بە کوفرەکەیان کەمێکیان نەبێت باوەڕناهێنن} [البقرة: 88].

وە کاتێك دەفەرموێت: {فَكَيْفَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ}، ئیبن کەثیر دەڵێت: "واتە چی دەکەن ئەگەر قەدەر توشی بەڵاو ناخۆشی کرد بەهۆی تاوانەکانیانەوە، ئەوکات ناچاربوون بۆ گەڕانەوە بۆلای"، وە ئیبن قەیم دەڵێت: "گوتراوە کە بەڵا وموسیبەت واتە ئابڕوچونیان، کاتێك قورئان دابەزی لەسەریان گومانی تێدانیە ئەوە گەورەترین بەڵا وزەرەرمەندیە، ئەو بەڵاو ناخۆشیانەی کە توشیان دەبێت لەلاشە ودڵ وئاینیان ئەوە لەبەر ئەوەیە کەئەوان پێچەوانەی فەرمانەکانی پێغەمبەریان ﷺ کردوە گەورەترین بەڵاش بەڵاکانی دڵ وئاینن، کە چاکە بەخراپە وڕێنمونی بەگومڕایی، ڕاست بەخراپ وحەق بەناحەق وچاکسازی بەخراپەکاری ببینێت، ئەوە لەو بەڵایانەیە کە بەسەر دڵی دادێت، ئەوە مۆرێکە کە واجبە بدرێت لەسەر دڵی ئەوانەی پێچەوانەی پێغەمبەر دەکەن ﷺ وحوکم بۆغەیری ئەو دەگەڕێننەوە، سوفیانی ثەوری لەسەر ئایەتی: {فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ} [النور: 63]، دەڵێت: واتە: مۆریان لەسەر دڵیان دەدرێت".

وە لەسەر ئایەتی: {ثُمَّ جَاءُوكَ يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا إِحْسَانًا وَتَوْفِيقًا}،واتا: (پاشان دێن بۆلات و سوێندت بۆ دەخۆن بە الله کە ئەوان تەنها مەبەستیان چاکە وڕێککەوتن بوە).

ئیبن کەثیر دەڵێت: "واتە: عوزر دەهێننەوە وسوێند دەخۆن کەحوکمیان گەڕاندۆتەوە لای غەیری پێغەمبەر تەنها مەبەستیان چاکە بوە، واتە خۆگونجاندن وبەرژەوەندی".

وە هەندێك گوتویانە: "{إِلَّا إِحْسَانًا}، واتە: مەبەستمان خراپە نەبووە، وە{وَتَوْفِيقًا} واتە: حەزمان بەڕێککەوتنی هەردوولا ناکۆکەکە هەبووە ونەمانویستوە پێچەوانەی بکەین، وە لەحوکمی تۆ توڕە نەبووین"".

[لە پەرتوکی: تیسیر العزیز الحمید، بەکورتکراوەیی]

مانگی ڕەجەب

لە نێوان بیدعە وسونەت دا

هیچ فەرموودەیەکی دروست لەسەر فەزڵی مانگی ڕەجەب نەهاتوە، نە لەنوێژ و نە لەڕۆژوو و نە لەزەکات و نە لە عومرە، وە نە لەسەر کردنی بەجەژن ودابەشکردنی شیرنەمەنی بەسەر خەڵکی، بەهەمان شێوە قوربانی چونکە فەرمودەی نەهی لەسەرە چونکە لەکاتی جاهیلی دەیانکرد و پێی دەڵێن عەتیرە.

لە بیدعەکانی

١ نوێژی (الرغائب) لەیەکەم هەینی لە مانگی ڕەجەب.

٢ دیاریکردنی ڕۆژێکی تایبەت بۆ بەڕۆژوو بوون.

٣ تایبەتکردنی بە کردنی قوربانی یان زەکات یان عومرە.

فەرمودە لاواز و دانراوەکان لەسەر فەزڵی ڕەجەب

١ فەرمودەی: اللهم بارك لنا في رجب وشعبان وبلغنا رمضان.

٢ فەرمودەی: رجب شهر الله وشعبان شهري ورمضان شهر أمتي.

حوکمی ڕۆژوو تیایدا

ئەگەر بەمەبەستی بەگەورەدانانی بێت جائیز نیە، ئیبن تەیمیە ﷀ دەڵێت: "بەڕۆژبوونی تایبەت لەڕەجەب، هەموو فەرمودەکانی لاوازە، بەڵکو دانراوە، ئەهلی زانست پشتی پێنابەستن، لەم لاوازانەش نیە کە دەگێردرێتەوە بۆ فەزڵی کار، بەڵکو زۆربەیان دانراون و درۆن" [مجموع الفتاوى]. ڕۆژوی تیادا جائیزە ئەگەر لەبەر ئەو مانگە نەبێت، وەک ئەوەی وەک ڕۆژوی داود ﷺ یان بە گشتی لە دوشەممە و پێنج شەممە بەڕۆژوو دەبێت.

بجەنگن دژی تێکرای موشریکان

ماوەی چەند ساڵێکە ودوای ئەوەی خیلافەت هەڵسا بەبانگەوازکردن بۆ هەموو موسڵمانانی جیهان کە هەڵسن وجیهادی دوژمنانی الله بکەن بۆ بەرزکردنەوەی وشەی الله وکۆبینەوە لەژێر ئاڵای کۆمەڵی موسڵمانان، چەندین کۆمەڵەی موجاهیدان بەشێوەیەکی جوان وەڵامیان دایەوە و هەڵسان بەڕێکخستنی ڕێزەکانیان و بەیعەتیان دا بە پێشەوای باوەڕدارن، کە هەندێك لەم کۆمەڵانە لەگەڵ کۆمەڵی تر یەکیان گرت بۆ ئەوەی هەڵسن بە دیاریکردنی پیاوێك بۆ ئەوەی خەلیفە بیکاتە ئەمیر بەسەریانەوە.

خیلافەت زۆر بەخێرایی تەشەنەی کرد لە دەرەوەی خاکەکانی (لە عێراق وشام) کە دوو خاکن لە خاکەکانی موسڵمانان کە خاچپەرستان داگیریانکردبوو و دابەشیانکردبوو لەنێوان خۆیان بەسنوری دەستکرد کە بەکرێگیراوە تاغوتەکان پارێزگاری لێدەکەن دوای خۆیان، وە تەشەنەکردنی خیلافەت لەدەرەوەی عێراق وشام دوای ئەوە هات کە توانی سنورە دەستکردەکان تێکبشکێنێت وهەردوو خاکەکە بکاتە یەك وشەرعی الله-ی تیادا جێبەجێکردن، ئا لەوەدا ڕونبوویەوە کە یەکخستنی ئومەت تا ئێستا لەژێردەستمانە تا ئەوکاتەی ئومەت داوای تەوحید بکات، وە ئەو وێنانەی یەکخستنەوە -کە حەق دەدات بە تەوحید و نایکاتە قوربانی بۆ بەدەستهێنانی شتێك لەسیاسەتی کاتی- ئەوەیە کە دەوڵەتی ئیسلامی بانگەوازی موجاهیدان دەکات بۆی و کە بەدرێژای ژیان موجاهیدانی هەموو جیهان چاوەڕانی بوون، کاتێك خیلافەت بانگەوازی کرد لەهەموو بەرزی و نزمیێك وەڵامەکان هاتن... لەسەیناء و لیبیا و جەزائیر و یەمەن و جەزیرەی عەرەبی.

موجاهیدان بانگکران بۆ کۆبوونەوە لەسەر تەوحید تا بەهۆیەوە ببن بە یەك بەرە بۆ دژی موشریکان لەهەموو شوێنی سەر زەوی هەروەك الله تعالی فەرمانی پێکردووین: "وقاتلوا المشركين كافة كما يقاتلونكم كافة" [التوبة: 36]. واتا: (جەنگی هەموو موشریکان بکەن هەروەك چۆن جەنگی هەمووتان دەکەن)، زۆری نەخایاند تا جەنگەکە توند بوو لەسەر کافران، وە موشریکەکان کۆبونەوە لەهەوڵی پێشگرتن لە درێژبوونەوەی دەوڵەتی ئیسلامی و لەناوبردنی ئەو هەڕەشەی کە لەسەریانە، بەڵام کۆمەڵە موسڵمانەکان لەهەموو جیهان بەردەوام بوون لە کۆبوونەوە لەژێر ئاڵای خیلافەت یەك لەدوای یەك، لەخۆڕاسان، وغەربی ئەفریقیا و شەرقی ئاسیا، ومالی... ئاینی موسڵمانانیان دەرخست، لەهەموو ئەو خاکانەی کە بەیعەتیان لێوەرگیرا، بۆیە موجاهیدان دەرچوون و لە کافرانیان دەدا لەهەر شوێنێك کە بیانبینیبان لەوەشدا جیاوازیان نەدەکرد لەنێوان خاچپەرستێکی موشریك یان بەکرێگیراوێکی مورتەد.

بەڵێ کارەکە بەم شێوەیە بوو کاتێك کۆمەڵێك لە سەربازانی خیلافەت لە ئینغیماسیەکان هەڵسان بە غەزوەیەك بۆ سەر بنەکەی پاسەوانی نشتیمانی ڕوسی لە گوندی "ناورسکایا" لە باکوری ڕۆژئاوای شاری "گرۆزنی" لەناوچەی شیشیان لە ویلایەتی قەوقاز، موجاهیدان سودیان بینی لە کەش وهەوا کاتێك کەشێکی تەماوی هەبوو لەتاریکیی شەو پێشڕەویان کرد بۆ بنکە سەربازیەکە، لەکاتێکدا کە ئەوان تەنها چەقۆیان لابوو بۆیە دوودڵ نەبوو لە بەشداری کردن لەجەنگی دوژمنانی الله، بەڵکو ئەوە بەڵگەی ڕاستگۆیی ئەوان بوو لەگەڵ الله، ئەم چەند موجاهیدە، دوای ئەوەی دە ڕۆژ ڕاهێنانیان کرد لەسەر ئەم کردەیە، بۆ هێرشکردن بۆ سەر ئەندامە ئامادەکان لە بنکەکە بەچەقۆ و توانیان دەستبگرن بەسەر چەکەکانیان، وپێکدادانیان کرد بۆ ماوەی چەند کاتژمێرێك، وە زیاتر لەشەش مورتەدیان کوشت و سیانی تریان بریندارکرد، تا شەش برا شەهیدبوون و دوانەکەی تر گەڕانەوە بۆ پێگەکانیان بە سەلامەتی.

هاوکات لەگەڵ هێرشکەی سەر بنکە ڕوسیەکە کردەیەکی تر لە دوری هەزارەها کیلۆمەتر لەشیشان ئەنجامدرا کاتێك سەربازێك لە سەربازەکانی خیلافەت بەناوی ئەبو موحەممەدی بەنگالی لە بەنگال کردەیەکی شەهادەتخوازی ئەنجامدا بۆ سەر یەکێك لە بازگەکانی فڕۆکەخانەی نێودەوڵەتی لە شاری "داکا"، خۆی کرد بەناو گردبوونەوەیەکی پۆلیسی بەنگالی مورتەد و چاکەتە بۆمبڕێژکراوەکەی تەقاندەوە، سیانی لێکوشتن بەلایەنی کەم و ژمارەیەکی تریشی لێبریندارکردن، وە ڕۆژێك دوای ئەوە دەیەها مورتەد کوژران و بریندابوون لە هێزەکانی بەنگالی مورتەد لەتەقینەوەی بۆمبێکی چێندراو لەناوچەی "سیلهت" لەمیانەی هەوڵێکیان بۆ هەڵکوتانە سەر یەکێك لە بارەگاکانی موجاهیدان، وە هەفتەیەك پێش ئەوە موجاهیدان هەڵسان بەئامانجگرتنی سەربازگەیەکی هێزەکانی بژاردە بە چاکەتێکی بۆمبڕێژکراو لە ناوچەی "أشكونا" لە شاری "داکا".

بەڕاستی کردەکانی بەنگال و قەوقاز ڕیزەکانی مورتەدان و خاچپەرستانی شڵەژاند، وئەوەی سەلماند کە موجاهیدان لە بەنگال توانای ڕوبەڕووبوونەوەی هێزە مورتەدەکان و شەکەتکردنیان هەیە بەئامانجگرتنی دیارترین سەرکردەکانیان، هەروەك ڕویدا لە کردەکەی "سهلت" کاتێك توانیان ئەفسەرێك بەپلەی موقەدەم -ئەویش مورتەد أبو الكلام أزد، بەڕێوەبەری گشتی هەواڵگری هێزەکانی بژاردە بوو- بەبرینێکی قورس بریندارىکەن، هەورەوەها موجاهیدان لەقەوقاز سەلماندیان کەتوانایان هەیە هێزە خاچپەرستەکانی ڕوسیا بەئامانجبگرن و هەڵبکوتنە سەریان لە بنکە سەربازیەکانیان، ئەم کردانە وایان کرد کە هەموو نەتەوەکانی کوفر بزانن کە دەوڵەتی ئیسلامی بەردەوامە لە شکاندنی شکۆی سوپاکانیان لەهەرشوێنێك کە بیانبینن، تا وشەی الله بەزربێت و وشەی کافران نزم و زەلیل بێت

داوا دەکەین لە الله کوژراوەکانمان بە شەهید وەبگرێت وکەسانی چاکتر بێنێت بۆ هەڵگرتنی ئاڵای تەوحید. ئامین.

پیاوانێک هەن لە باوەڕداران

شێخی موجاهید ئەبو سولەیمانی شامی

تقبله الله

لەنێوان سڕینەوەی هێماکان.. وخۆشەویستی بۆ شەهادەت

زانا سودی چیە ئەگەرزانستەکەی لە سینەی خۆی بشارێتەوە، وحەقبێژنەبێت وبانگەوازبۆحەق نەکات، وە ئەوەی کردارەکانی وەك زانستەکەی نەبوو سودی نیە، بەڵکو زانای ڕەبانی ئەوەیە کە زانست وەردەگرێت بەحەقی خۆی، تەنها مەبەستی الله_یە حەقبێژە و کاری پێدەکات، کە ئەوە نمونەی زۆر کەمە لەم سەردەمە کە گەنجینەی زانست زۆربووە لە دڵەکان، وە بازرگانیەکەران پێی زۆربوونە لەبەردەم تاغوتەکان و موڕید و شوێنکەوتوانی.

ئەبو سولەیمانی شامی، الله لێی وەرگرتبێت داواکارێکی زانست بوو لە پۆلێنی دەگمەنەکانی زاناکان، ئیمانی زانی بەکردەوە وزانی کە بێزانست ناچەسپێت بۆیە داوای زانستی کرد بۆ دامەزراوی باوەڕەکەی، وە فیقهی زانی وزانی کە الله دەیدات بەهەرکەسێك کە بیەوێت ئەویش هەوڵی فێربوونی دابە بە کرداری چاك، وە دڵنیابوو لەوەی کە زەکاتی زانست گەیاندنیەتی بۆیە توانای خۆی بەگڕخست ئەوەندەی توانی بە پێنوس و زمان، ترسا لەوەی لەوانە بژمێردرێت کە دەڵێن وکار بەقسەکانیان ناکەن بۆیە هەوڵی کاری دا و بانگەوازی بۆکرد، وە کۆتاییەکەشی ئەوە بوو کە ویستی: شەهیدی لەڕێگەی الله لەڕیزی یەکەم، ئاوای دادەنێین.

گەشتێك بۆگەڕان لە ئەهلی حەق

دونیا وجوانیەکانی لەخشتەی نەبرد، وبەڵگەنامەی زانستی ورازانەوەکەی بەندی نەکرد، وخێزان وماڵ ومنداڵی تووشی فیتنەیان نەکرد لە ئایینەکەی، بەڵکو هەموو ئەوانەی کردە پشتی خۆیەوە کاتێک تەوحیدی ناسی، وزانی کەجیهاد لەپێناو الله باشترین بەڵگەیە بۆی لەسەر دۆستایەتی بۆموسڵمانان، وبەرائەت لەموشریکەکان ئەوانەی کەلەنێویاندا ژیا وتەمەنی منداڵی وگەنجی لەنێوانیان بەسەربرد، لەویلایەتە یەکگرتووەکانی ئەمریکا.

وخوێندنی زانستەکانی کۆمپیوتەری تەواوکرد لەیەکێک لەزانکۆکانی ویلایەتی ماساشۆستس لە بۆستن، وتەخەروجی کرد بەپلەی ئەندازیاروپرۆگرامەر، پێش ئەوەی بریاری دەرچوون بدات لەپێناو الله لەگەڵ هەندێک لەهاوڕێکانی، دەرچوون وەکو موهاجیر بەرەو الله بەبێ رێکخاری بۆگەشتەکەیان یان خۆیانی بۆ ئامادەبکەن بۆ گەیشتن بە موجاهیدەکان، سوڕانەوە بەدەوری یەمەن وپاکستان وعێراق وئەوانیش لەوکاتەدا ئومێدەوار بوون کەسێک بدۆزنەوە تاکو بیانگەیەنێت بە موجاهیدەکان، کاتێک زانییان ناتوانن رێگا بدۆزنەوە، وترسان لەوەی گومانی دەزگای هەواڵگری بهێننە سەرخۆیان، گەڕانەوە بۆ ئەمریکا، وئەوانیش بەردەوام لە الله ﷻ ئەپاڕانەوە کە بۆ کارەکەیان رێگایەکی رزگاربوون دابینبکات.

مانەوەی زۆر بەسەردا نەچوو هەتا بیری کردەوە لەوەی خاکی ئەمریکا بکاتە گۆڕەپانی جیهاد وشەهیدبوونی خۆی، هەربۆیە لەگەڵ دووکەس لەهاوڕێکانی پیلانی کردەوەیەکی بەئامانجگرتنی ئەمریکایان دارشت لەناو ماڵی دوژمن ولانەکەی، وپیلانیان دارشت بۆکردەوەکەیان کە ئومێدیان هەبوو چەکی پێویست وەک غەنیمەت بەدەستبهێنن لەدەستی خاچپەرستەکان بۆخۆیان، بۆئەوەی هێرشەکەیان جێبەجێ بکەن کە ئاواتیان بوو ببێتە هۆی کوشتارگەیەکی گەورە لەرِیزی موشریکەکان، بەڵام الله قەدەر دائەرێژێت وهەرچی بووێت ئەیکات، وباروودۆخیان ئاشکرابوو لەپێش چەند رۆژێک لەرێکەوتی کردەوەکە، بەڵام الله رزگاری کرد لەوەی وەکو دیل بکەوێتە دەستیان، ئەمریکای جێهێشت بۆئەوەی بەپەلە لەپێش دەستکەوتنی زانیاری بەدەستی دەزگای هەواڵگری ئەمریکی دەربارەی خۆی و نوسینی گشتاندن لەسەری وزیاتر شوێنی نەکەون لەسەر سنوور و فرۆکەخانەکان، هەربۆیە گەڕایەوە زێدی خۆی بۆ شام، وتێیدا ساڵانێک مایەوە وچاوەڕوانی دەرچوونێکی نوێ بوو، لەشاری حەلەب مایەوە، فێرخوازی زانست بوو، وبانگەوازی خێزانەکەی وهاوڕێکانی ئەکرد بەرەو تەوحید، دوور لەچاوی دەزگای هەواڵگری، ودوور لە دانیشتنەکانی زانایانی خراپی دۆستی تاغوتەکان، ویلایەتە یەکگرتووەکان یادنامەیەکی گەڕانی نێودەوڵەتیان دەرکرد بۆ دەستگیرکردنی، وخەڵاتی دەیان هەزار دۆلاریان تەرخانکرد بۆهەرکەسێ هەواڵی بدات.

قاسم ریمی یەکێك لە جولەکەی جیهادە کە شێخ ئەبو سولەیمان ئابڕوی هەڵتەکاند

گەیشتن بە دەوڵەتی ئیسلامی ..

لەگەڵ سەرەتاکانی جیهاد لەشام دەرچوو بۆئەوەی بەشوێن ئەهلی تەوحید بگەڕێت لەنێوان گرووپە چەکدارەکان، وکوشتاری ئەنجامدا لەرِیزی یەکێک لەگرووپەکان هەتا برینداربوو لەجەنگێکدا لەگەڵ نوسەیرییەکان لەیەکێک لەگەڕەکەکانی شاری حەلەب، بەڵام کاتێک بیستی سەربازانی دەوڵەتی ئیسلامی گەیشتوون بەشام، ئەوانەی کە لەوکاتەدا کاریان ئەکرد لەشام لەژێر ناوی (بەرەی نوسرە بۆئەهلی شام) چووە ناویانەوە، وخۆی کردە ئەندامێک لەژێر فەرمانی ئەمیرەکانی بەرەی نوسرە وئەویش ئەیزانی کەئەمان بەشێکن لەسەربازەکانی شێخ ئەبو بەکری بەغدادی -الله بیپارێزێت-، ئەمیری دەوڵەتی عێراقی ئیسلامی لەوکاتەدا، وداوای لێ کردن بیگوازنەوە بۆعێراق بەڵام وەڵامیان نەدایەوە، زۆری لێیانکرد تاکو ئیزنی پێ بدەن بەجێبەجێکردنی کردەوەیەکی شەهادەتخوازی بۆسەر نوسەیرییەکان بەڵام

تاغوتەکانی جولەکەی جیهاد ئەبو محمد مەقدسی و ئەبو قەتادەی فەڵەستینی

دوایانخست، بەم شێوەیە مایەوە وانەی تەوحیدی دەگوتەوە وسەنگەرنشینی ئەکرد لەگەڵیاندا لەبەرەکانی شاری حەلەب، وبەشداری غەزوەکانی دژی پێگەی نوسەیرییەکانی ئەکرد لەگەڵیان، مەتا ئەوکاتەی فیتنەی ناپاکی جەولانی هات، وبۆی ڕوونبووەوە ئەوەی کەئەوانەی بەرەی نوسرەیان بەدەستە چیان ئەشاردەوە، وبۆی ئاشکرابوو، بەڵام کاتێک ناپاکیەکەیانی قەبوڵنەکرد بەسەر دەوڵەتی ئیسلامی، وکاتێک بەیعەت وپەیمانەکەیان مەڵوەشاندەوە کە بە پێشەوای باوەڕداران شێخ ئەبو بەکری بەغدادییان دابوو -الله بیپارێزێت-، وڕاستەقینەی سەربازەکانی ئاشکرا ئەکرد، وبۆیانی ئاشکرا ئەکرد ئەوانەی کە لێیان شاردرابووەوە لەوەی بەرەی نوسرە شوێنکەوتەی دەوڵەتی ئیسلامییە،وبۆیانی ڕوونئەکردەوە کە ئەوان سەربازی پێشەوای باوەڕدارانن وبۆیان نییە خروج بکەن لەسەری، وبەیعەتەکەی مەڵنەوەشاوەتەوە مادام کوفرێکی ئاشکرا «بواح»یان لێ نەبینیوە، ئەهلی ناپاکانیش ژیانیان لێ تەنگ کردەوە، وویستیان لەکۆڵی بکەنەوە بەمەر شێوازێک بێت، وبیریان خستەوە بەوەی کە پێشتر داوای کردەوەی شەهادەتخوازی کردبوو وئێستا ئیزنی پێ ئەدەن جێبەجێی بکات، ڕەزامەندییان بۆی دەربڕی، وویستیان قەناعەتی پێ بهێنن تاکو جێبەجێی بکات، ئەویش ئامانجەکەیانی بۆ دەرکەوت، وپیلانەکەیانی ئاشکراکرد، وبەڕائەتی خۆی لێیان ڕاگەیاند، ولەڕیزەکانیان دەرچوو بۆئەوەی بەیعەتەکەی نوێ بکاتەوە بۆ پێشەوای باوەڕداران، وسەرلەنوێ ببێتەوە بەسەربازێک لەسەربازەکانی.

بەڕاستی هیچ نەفسێک نامرێت مەتا ئەجەل وریزقەکەی تەواونەبێ ..

شێخ ئەحمەد عەبدولبەدیع ئەبوسەمرە (ئەمە ناوی ڕاستەقینەی خۆیەتی) لەژێر ئاڵای دەوڵەتی ئیسلامی لەعێراق وشام کاریکرد وەکو سەرجەم سەربازەکانی تر، خۆی بەگەورەتر لەوان نەدەزانی لەزانست، وخۆی بە لەوان بەرزتر نەدەزانی بەنازناو، بەڵکو خۆی ئەگواستەوە لەنێوان ڕیزەکانی سەنگەرنشین وپێگەکانی کوشتار، وە سەر لەنوێ خۆی گەیاندەوە بە کاروانی شەمادەتخوازی، وزیاتر داوای لەئەمیرەکان ئەکرد تاکو ئیزنی پێ بدەن جێبەجێی بکات، مەتا ئەوکاتەی ئامانجێکی گونجاویان بۆی دۆزییەوە کە شوێنێک بوو کۆمەڵێ گەورەی سەرخەرانی طاغووت بەشاری لێبوو لەناو دڵی ناوچەکانی ڕژێمی نوسەیری لەشاری حەلەب، وپیلان داڕێژرا بۆ جێبەجێ کردنی مێرشەکە بەپشتێنێکی بۆمبڕێژکراو کە لەبەریبکات وەمەنگاوبنێ پێیەوە بەرەو ناوەندی کۆمەڵیان بۆئەوەی مورتەددانی پێ پارچەپارچە بکات، بەڵام میچ نەفسێک نامرێت مەتا ئەجەل ورزقەکەی تەواو نەبێت قەدەری الله وابوو کە شێخ ئەبو موحەمەدی فورقان -تقبله الله- پێی بگات وزیاتر وزیاتر یەکتربناسن، فەرمانی پێکرد بەوەی نەڕوات بۆ کردە پیلان بۆداڕێژراوەکە، بۆئەوەی برایانی تر بنێرێت لەبری ئەو بۆئەنجامدانی کردەوەکە، وبڕیاریدا بیخاتە دیوانی ڕاگەیاندن لەدەوڵەتی ئیسلام کە ئەوکاتە شێخ ئەبو موحەمەد مەوڵی ئەدا ستوونەکانی دیوانی ڕاگەیاندن ڕاگیر وبەمێزبکات، وچالاکیەکانی فراوانبکاتەوە، وکادری زانستی وهونەری گونجاو دابنێت تێیدا.

دیدارمان لە دابقە..

بەم جۆرە سەرەتای چالاکیەکانی ئەبو سولەیمانی (ئەمەش نازناوی جووڵەی نهێنی بوو وزۆربەی موجاهیدەکان بەم نازناوە ئەیانناسییەوە)

لەدیوانی ڕاگەیاندن دەست بەکاربوو لەگەڵ تیپی زاراوەی بیانیەکان کەشێخ ئەبو موحەمەدی فورقان ﷺ دەستیکرد بەوەرگێڕانی بەزمانە بیانییەکان وڕێکخستنیان بۆدەستپێکردنی هەڵمەتێکی بانگەوازی ئامانجەکەی ناساندنی دەوڵەتی ئیسلامی بوو بەموسڵمانانی ڕۆژهەڵات وڕۆژئاوای سەرزەوی، هەروەها هاندانیان بۆهیجرەتکردن بۆ دەوڵەتی ئیسلامی، لەڕێی ئیسدارە

ئەیمەن زەواهیری یەکێك لە جولەکەی جهاد کە شێخ ئەبو سولەیمان ئابڕوی هەڵتەکاند

جۆربەجۆرەکان کە دەست بەدەرهێنانی کرا لەلایەن (ناوەندی ڕاگەیاندنی حەیات) کە دامەزرا بەتایبەت بۆئەم مەبەستە، لەگەڵ براکانی تێدەکۆشا بۆوەرگێڕان لەئینگلیزییەوە بۆعەرەبی وبەپێچەوانەشەوە، پاشان بیرۆکەی دەرهێنانی گۆڤارێک دەستبەکاربوو ڕووبەڕووی ئەم ئەکرایەوە لەدووای ئەو سەرکەوتنەی کەبەدەستهێنرا لە بڵاوکراوەی ڕاپۆرتی دەوڵەتی ئیسلامی (IS Report)، هەتا شێخ ئەبو موحەمەد بڕیاری ئەوەبدات پڕۆژەکە بگۆڕێ بەگۆڤاری بەردەوام کە -بەفەزڵی الله- ناوبانگێکی جیهانی وەدەستهێنا،سەرکەوتنێکی بێهاوتا بوو، کە ئەویش گۆڤاری (دابق)ی پیرۆزبوو، لەهەمان کاتیشدا هونەرەکانی شێخ ئەبو سولەیمان لەنووسین وبەرهەمهێنانی پەرتوك، وتوانای زانیارییەکانی بەدیارکەوت، وڕووناکی زانستی شەرعی لەووتارەکانی وکتێبەکانی ئەدرەوشایەوە، وشێخ ئەبو موحەمەدیش چاودێری ئەمەی ئەکرد، ولەگەڵیدا ئەمایەوە، وفێری ئەکرد کە چۆن ببێتە فەرمانبەرێک لەخزمەتی ئایینی الله، کە ئەویش سەربازێکی گوێڕایەڵی بوو، کە لەچاکەدا سەرپێچی نەدەکرد، ولەفەزڵیشدا پێشی نەدەکەوت، وبەخیلیشی نەدەکرد لە ڕاوێژپێکردنی.

بەم جۆرەش (دابق) بەرهەمهێنرا ئەوەی کە شێخ ئەبو موحەمەدی فورقان ﮔ ئەم ناوەی بۆی هەڵبژارد تاکو ڕۆمە خاچپەرستەکانی پێ تووڕەبکات، ولای خۆیەوە هەواڵی کۆتاییە بێ گومانەکەیان پێ بگەیەنێت -بەئیزنی الله- هەروەک پەیامبەر ﷺ هەواڵی ئەوەی پێ داوین، وشێخ زەرقاوی -الله لێی وەرگرتبێت- یادی موجاهیدەکان ئەخاتەوە بەپەیمانەکەی بۆموسڵمانان بەوەی کە بڵێسەی ئاگرەکە لەعێراق داگیرساوە وناکوژێتەوە -بەئیزنی الله- هەتا خاچپەرستەکان ئەسوتێنێت لە دۆڵی دابق، وبەڕێوەبردنی ڕادەستی شێخ ئەبو سلێمانی شامی کرد.

وچەندین ووتاری خۆی دەنووسی تێیدا، وبراکانی لە بڵاوکراوەکانی تر لەگۆڤارەکە پێداچوونەوەیان بۆی ئەکرد، ووردەکاریان بۆی ئەکرد لەبابەتە بڵاوکراوەکان تێیدا، ولەوەشدا کاتێکی زۆری پێشکەش ئەکرد، وهەروەها تێکۆشانێکی گەورەی پێشکەش ئەکرد، وشێخ ئەبو موحەمەدیش لەسەرجەم لایەنە جیاوازەکانی کارەکەیان لەگەڵیان دەبوو، بەڵکو لەبەر زۆری ئاگاداربوونی لەسەر ئەوەی بەباشترین شێوە دەربهێنرێت، وپەیامەکانی دەوڵەتی ئیسلامی بەگەشترین وێنە دەربچێت لەزۆرشت ئەگەڕایەوە بۆلای ئەبو سولەیمان بۆپێداچوونەوە، بەڵکو زۆرجار ڕاوێژی پێیان ئەکرد دەربارەی داڕشتن ودیزاین، هەتا الله سەرکەوتنی پێ بەخشی لەم گۆڤارە، هەتا وایلێهات هەرچی بڵاوئەکرایەوە تێیدا ئەبووە باس وخواسی ڕاگەیاندن.

بەم جۆرە پڕۆژەکە فراوان کرایەوە بۆبڵاوکردنەوەی کۆمەڵێ گۆڤار بەزاراوەی بیانی تر، کە گۆڤاری المنبع (بەڕووسی) والقسطنطينية (بەتورکی) ودار الإسلام (بەفەرەنسی)، ولەهەمان کاتیشدا ڕاکێشی (ناوەندی حەیات) فراوانتربووەوە لەبەرهەمی جۆراوجۆر،وکرداری وەرگێڕانی بەرهەمە بڵاوکراوەکان بەزاراوەی عەرەبی بۆزۆرلەزاراوە سەرەکییەکان ودووەمیەکان لەجیهاندا وەرگێڕدرا، هەتا وایلێهات هیچ گەلێک لەسەر زەوی نەمایەوە ئیلا بەرهەمەکانی دەوڵەتی ئیسلامی وبڵاوکراوەکانی بەزاراوە وزمانی خۆیان پێیان ئەگەیشت.

واژوو.. ئەبو مەیسەرەی شامی

لەگەڵ بەرپرساریەتەکەی لە گۆڤاری دابق، و سەرپەرشتیکردنی زمانە بیانیەکان، شێخ ئەبو محمد ﮔ زۆر پشتی بە ئەو دەبەستا لە داڕشتنی پەیام و ئەو وتارانەی کە ڕێبازی دەوڵەتی ئیسلامی ڕوندەکەنەوە و ئابڕوی دوژمنان دەبەن، وە لەبەر ئەوەی شێخ سەرقاڵبوو بە کارەکانی دیوان، و بەرپرسیاریەتی لە ویلایەتەکانی دەوڵەتی ئیسلامی لەژێر ئەو دەسەڵاتەی کە پێشەوای باوەڕداران دایبوو پێی، بەڵێنی دا بە ئەبو سولەیمان بەداڕشتنی بیرەکانی لەسەر شێوەی چەند وتارێك، لەبەر متمانەی بەجوانی داڕشتنەکانی، و چاکی لە دروستکردنی پەرتوك، و تواناداربوونی لە زانستی شەرعی، و تێگەیشتنی لە ڕێبازی دەولەتی ئیسلامی، بۆیە ئەبو سولەیمان ناوێکی خوازراوی دانا بەناوی (ئەبو مەیسەرەی شامی) لەژێر چاودێری شێخەوە.

بەم شێوەیە ئەم نازناوە دەنگی دایەوە کە لەڕێگایەوە لێدانی کوشندەی دا لە صەحەواتی مورتەد و شێخەکانیان لە زانا خراپەکان، وە ئابڕوی گروپە جیاوازەکان و درۆکانیانی برد ئەوانەی خۆیان دابوە پاڵ ئیسلام وە ئابڕوی سەرکردە و ئەهلی ئارەزوو وگومڕایی برد، وە نهێنیەکانی زۆر لەوکەسانەی ئاشکراکرد کە وەك «هێمایەك» بوون و خەڵك دەیپەرستن لە شوێنی الله، تا وای لێهات ناوی (ئەبو مەیسرەی شامی) بووبە سەرچاوەی ڕاڕایی گروپەکانی صەحەوات و سەرخەرەکانیان بەتایبەتی زانا خراپەکان ئەوانەی پاڵپشتی لە موشریکان دەکەن، کە چەندین جار سکاڵایان لەسەر کرد، لەگەڵ بێتوانا بونیان لە وەڵامدانەوەی ئەو وتارانە، وە بەردەوام دەگەڕان کە ئەو کەسە دەبێت کێبێت، باسی چیرۆکەکەی ئەویان بۆ هەموو کەسێك دەکرد بەڵام بێهودا بوو، نەگەیشتن بە هیچ ئەنجامێك، یان هیچ زانیاریەك، بەڕاستی الله لێی وەربگرێت، کەسێك بوو کارەکانی دەشاردەوە وباسی نەدەکرد لە ترسی ڕیاء، وە دور دەکەوتەوە لە ناوبانگ و حەزی بە ناوو دەنگی نەدەکرد.

ئەبو سولەیمان زۆر بەغیرەت بوو لەسەر ئاینەکەی، وزۆر بەتوندی توڕەدەبوو بۆ الله، زۆر ڕقی لە زانای خراپ بوو، وە بەتایبەتی ئەوانەی پاڵدەدرێن بۆلای تەوحید وسونەت، وە لەسەروی هەموویانەوە شێخەکان و چاودێرەکانی صەحەوات، هیچ هەلێك نەبوو ئیلا خەڵکی ئاگادار دەکردەوە لێیان، وە کرداره بێزێزەکان و هەڵوێستە ناشرینەکانی ڕوندەکردنەوە، بەڵکو هانی براکانی و ئەمیرەکەی دەدا لەسەر کوشتنیان و بڕینەوەی ئەو ئاشوبەی هەڵیانگیرساندوە، وە خۆی پێش دەخست بۆ ئەمکارە، وجێبەجێکردنی ئەو ئامانجە.

هەروەك لەمیانەی نوسینەکانی هانی خەڵکی داوە بۆ کوشتنی زۆرێك لە زانا خراپەکان دۆستەکانی خاچپەرستان، وە پیلانی دانا بۆ کوشتنی مورتەدی ئەمریکی (حەمزە یوسف) لەکاتی سەردانیکردنی بۆ تورکیا، بەڵام قەدەری الله وابوو ڕزگاری بوو لەدەستی مەفرەزەکانی دەوڵەتی ئیسلامی ئەوانەی لەوێ کاردەکەن.

تاریق عبدالحلیم یەکێك لە زانا تاغوتەکانی جولەکەی جیهاد

زانست.. وکردار.. وبانگخوازی

شێخ ئەبو سولەیمان کەسێکی بێکردار نەبوو، بەڵکو بەڕەحمەت بێت کەسێکی کرداری بوو ورد دەبویەوە لەسەر ئەوەی کە سودی بۆخۆی و براکانی هەیە لە ئاین و دونیایان، وەك دەریا بوو لە بابەتی تەوحید، شارەزابوو لە نەتەوە و شانە جۆراوجۆرەکان لە کۆن و تازە، شارەزا بوو لەسەر مەزهەبە فیقهیەکان، زۆر سوربوو لەسەر شوێنکەوتنی سەلەف و ئەوانەی کە لەسەر ڕێبازی سەلەفبوون، زۆر خۆی بەدور دەگرت لە ئەهلی ئارەزوو و بیدعە و وتارەکانیان، هیچ ڕێزێکی بۆ دانەدەنان، و زۆر شارەزابوو لە وتەکانی پێشەواکانی نەجدی، وە بەردەوام بانگەشەی دەکرد بۆ دورکەوتنەوە لە بانگەشەکارانی گومڕایی ئەوانەی کە ئێستا لەسەر پێشەواکانی نەجدی حیساب دەکرێن، ئەوانەی دۆستایەتی تاغوتەکانی ئال سعود و کلکەکانیان دەکەن.

وە لەسەر سوربوونی لەسەر حەق چەندین کاتژمێر دەمایەوە بۆ لێکۆڵینەوە لە بابەتێکی زانستی و گەڕان لە بۆچوونی زاڵ جا بۆچونەکە بۆچوونی هەر کەسێك بوایە وە لەبینینی حەق سڵی نەدەکردەوە وە جیاوازیشی نەبوو لای ئەو ئایا ئەو حەقە ڕەتکردنەوەی بۆچونێکی پێشەوایەکی ناسراوە یان وازهێنانە لە وتەیەکی بەناوبانگ.

ئەوەش قورسیەکانی سەرشانی زیادکرد کە لاشەی ئەویان ماندوو کردبوو، و مێشکیان سەرقاڵکردبوو، ئەو کارەکانی لەسەرەتای بەیانیەوە دەست پێدەکرد لە ڕێکخستنی کارەکانی لەگەڵ براکانی لە گۆڤاری دابیق و گروپی وەرگێڕان، دوای ئەوە دەچوو دانیشتنی

هانی سیباعی یەکێك لەزانا تاغوتەکانی جولەکەی جیهاد

زۆر درێژی دەکرد لەگەڵ هەندێك لە برا موجاهیدەکانی ئەوانەی کەوا توشی هەندێك گومان بووبون لەسەر ڕێبازی دەوڵەتی ئیسلامی، وە بانگی دەکردن بۆ گەڕانەوە بۆ ڕێگای ڕاست، دوای چەند کاتژمێرێك دەگەڕایەوە بۆ گفتوگۆکردن و ولێکۆڵینەوە لە پەرتوك و پێداچوونەوەی وتارەکانی، تا کۆتا کاتژمێرەکانی شەو پاشان دەگەڕایەوە بۆلای خانەوادەکەی کە تەواو ماندوو بووبو و مانەوەی تا درەنگانی شەو برسی کردبوو وە برسیەتی لاوازی کردبوو، بەجۆرێك بەدرێژایی ڕۆژ چەند پارویێکی کەمی دەخوارد تا بتوانیت پێی بژێیت.

پلەی شەهادەت.. خۆشەویستیەکە ناکوژێتەوە

سودی زۆری بۆ موسڵمانان و سەرقاڵبوونی بە داواکردنی زانست و بانگخوازی لەزۆر داواکردنی کردەی شەهادەتخوازی ئەوی کەم نەکردەوە، و خولیای ئەوی بۆ بەرەکانی جەنگ و خاڵەکانی سەنگەرنشینی کەم نەکردەوە، هەرکە کاتی دەرچوونی گۆڤاری دابیق دوا دەکەوت وکات نەدەما بەبراکانی دەگوت بەگاڵتەوە کە تاکە ڕێگا بۆ ڕزگاربوون لەم کارە کردەی شەهادەتخوازیە، وە هەرکاتێك دەیبینی کە براکانی پیلان دادەنێن بۆ پرۆژەیەکی نوێ گاڵتەی لەگەڵ دەکردن و دەیگوت دەبێت خۆت بەتەنیا ئەو پیلانە جێبەجێ بکەی، وە دەیگوت وازلەمن بێنن با من لە پلانەکە نەبم من پلان دادەنێم بۆ کردەی شەهادەتخوازی.

وە لەکۆتا ڕۆژەکانی، کاری کرد لەسەر پرۆژەی گۆڤاری ڕۆمیە، کە ئامانج لێی فراوانکردنی بواری بڵاوکردنەوە بوو، تا چەندین زمان لەخۆی بگرێت، وە ڕێکخستنی کاتی دەرچوونی، وە دەرچوونی لەیەك کاتدا، وە ئەم پرۆژەیە سەری گرت بەفەزڵی الله، وە ڕۆمیە دەرچوو، ڕۆمیە گۆڤارێکی مانگانەیە لەیەك کاتدا بە هەشت زمانی بیانی دەرچوو، بۆ ئەوەی کافران توڕەبکات و دڵی موەحیدەکان خۆش بکات و بەهۆیەوە دەوڵەتی ئیسلام و موسڵمانان سەربخات.

وە دوای دەرچوونی ژمارەی یەکەم شێخ ئەبو موحەممەدی فورقان کوژرا ؓ لە هێرشێکی ئاسمانی خاچپەرستی لەشاری ڕەققە، ئەبو سولەیمان زۆر دڵتەنگ بوو بەکوژرانی ئەو، ئەوەش زۆر بەجوانی لەسەر ڕوخسای هەستی پێدەکرا، لەزۆربەی کاتەکانی بیری سەرقاڵبوو سەرسوڕمانی پێوە دیاربوو زەردەخەنە نەدەهات بەدەمی دا، ئەوەش لەبەر گەورەیی شوێنی شێخ ئەبو موحەممەد لەدڵی، وە لەبەر شوێنەکەی شێخ لە ناو دەوڵەتی ئیسلامی و لەنێو فەرمانڕەواکان و سەربازەکانی.

جا پەلەکردنی زۆربوو لە داواکردنی دەرچوون بۆ سەنگەرنشینی و بەشداربوون لە شەڕەکان، تاوەکو ئەمیرەکەی مۆڵەتی پێدا دەربچێت، ئینجا دەرچوو و داوای نزیکترین خاڵی سەنگەرنشینی دەکرد لە دوژمنان، وە ئەوەی زیاترین مەترسی هەیە لەسەر جەنگاوەران، جا ڕێنمونی براکانی دەکرد بۆ بەرەی جەنگ لە باکووری شاری تەبەقە، وە جێگیربوو لە یەکێك لە گوندەکان لەگەڵ ژمارەیەکی کەم لە براکانی لەژێر بۆردومانی فڕۆکەکانی خاچپەرستان، تاوەکو ئەوە بوو الله ﷻ کوژرانی بۆ بڕیاردابوو بە موشەکێك کە ئەو خانووەی پێکا کە ئەو خۆی تیادا پەنادابوو، و ئەوە هاتەدی کە ئاواتی بۆ دەخواست، وە چیرۆکی جیهادەکەی کۆتایی هات هەروەك ئەو دەیویست لە سەرەتاکەیدا، شەهیدبوون لە پێناو الله، لە ڕیزی یەکەم، ڕووی وەرنەگێڕا لە ڕووبەڕووبوونەوە بەرامبەر دوژمن، پشتی تێ نەکردن، ئاوای دادەنێین.

ئەبو سولەیمانی شامی ڕۆیشت بێ ئەوەی هەست بە حەسانەوەی لاشە و مێشك و بیری بکات لەسەرەتای بوونی بەهاوڕێی شێخی بەڕێز ئەبو موحەممەدی فورقان الله لەهەردوکیان وەربگرێت.

ڕۆیشت و وێنەکەی بەچاپکراوی مایەوە لە بیری براکانی لە کۆتا کاتژمێرەکانی شەو و سپێدەی بەیانیان و و لێکۆڵینەوەی بابەت و پێداچوونەوەی پەرتوك، و نوسینی وتار.

ئەبو سولەیمان ڕۆیشت و ڕاگەیاندنی فێرکرد چۆن بانگەشە بکات وە چۆن بەڕێگەی چاك دابڕاوت و هانی کوشتاری کافران بدات، ئەوەی بەکردار کرد و نمونەیەکی چاك بوو.

الله ڕەحمت پێبکات ئەبو سولەیمان، وە کۆمانبکاتەوە لەگەڵ تۆ و شێخەکانت لە فیردەوسی بەرز.

زیانەکانی ڕافیزە
هاوەڵگەڕەکان لە
هەڵمەتەکەیان بۆ سەر

تەلەعفەر

4 سەفەر بۆ 4 جەمادی کۆتایی

1100
کوژراو و بریندار

ژمارەی ئەو سەنگەرانەی
کە دەستیان بەسەردا گیرا
یان سوتێندران

90

39
کردەی شەهادەتخوازی

تێکشکاندن وپەکخستنی

14
تانکی ئەبرامز

13
تانکی ڕوسی

49
هەمەر

22
BMP

265
ئامێری
جۆراوجۆر

6
کۆجار

بە دەستکەوتگرتنی

خستنە خوارەوەی
16 فڕۆکە

32
ئامێری سەربازی
وڕێژەیەکی زۆر لە
چەك و زەخیر

بەم نزیکانە
بەویستی الله

ئەمە بیروباوەڕمانە و ئەمەش ڕێبازمانە

مكتبة الهمة
کتێبخانەی هیممە

«یادی ئەو کاتە بکەنەوە اللە بەڵێنی پێدابوون کە یەکێک لەو دوو دەستەیە بەڕاستی بۆ ئێوە دەبێت (یان کاروانەکە یان سەرکەوتن بەسەر لەشکرەکەدا بەڕاستی ئاواتە خوازن و حەز دەکەن کاروانە بێ چەک و ئاسانەکە بۆ ئێوە بێت، بەڵام اللە دەیەوێت حەق و ڕاستی بەفەرمانەکانی خۆی بچەسپێنێت و کافرانیش بنەبڕ بکات و ڕیشەکەنیان بکات» [الأنفال: ٧]

ڕۆمیە KU